O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: info@xs.uz ● 2006 йил 20 октябрь, № 206 (4105) Жума

ЭЛ-ЮРТ ТАШВИШИ БИЛАН ЯШАШ, ОДАМЛАРНИНГ ОРЗУ-ИНТИЛИШЛАРИГА ҚАНОТ БЕРИШ – ҲАР БИР РАҲБАРНИНГ БУРЧИ

Президент Ислом Каримовнинг Халқ депутатлари Фарғона вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқи

Ассалому алайкум, қадрли дўстлар!
Ҳурматли депутатлар!

Аввало, бугун сиз азизлар билан дийдор кўришиб турганимдан хурсанд эканимни билдириб, барчангизга, сизлар орқали бутун Фарғона аҳлига ўзимнинг самимий ҳурмат-эҳтиромим ва эзгу тилакларимни изҳор этмоқчиман.

Сизлар билан мана шу таркибда, яъни Фарғона вилояти депутатлари ва фаоллари билан учрашганимизга ҳам, мана, икки йилдан кўпроқ вақт бўляпти.

Шунинг учун ҳам бугунги сессия кун тартибига қўйилган масалаларни муҳокама қилишдан олдин ўтган давр мобайнида Фарғона вилоятида амалга оширилган ўзгаришлар, эришилган ютуқ ва натижалар билан бирга, бу ерда мавжуд бўлган, ҳали-бери ечилмасдан келаётган муаммолар ҳақида, одамларнинг кайфияти, муносабати, улар нимадан рози, нимадан норози экани тўғрисида, бир сўз билан айтганда, ҳаётнинг ўзи олдимизга кескин қилиб қўяётган долзарб вазифалар ҳақида гаплашиб, фикр алмашиб олсак, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Бу ҳақда сўз юритганда, биринчи галда шундай ўта муҳим саволларни ўртага қўйиш ва уларга жавоб излаш зарур, деб ўйлайман: бугунги кунда бизнинг эзгу мақсадларни кўзлаб қилаётган саъй-ҳаракат ва амалий ишларимиз оддий одамларнинг ҳаётига қандай таъсир кўрсатмоқда?

Фарғонанинг бой ва ҳар томонлама ҳавас қиладиган салоҳият ва кенг имкониятларини, вилоят меҳнаткашларини ана шу мақсадларга эришиш учун бирлаштириш, сафарбар этиш ишлари қай даражада йўлга қўйилган?

Умуман айтганда, вилоятда ишни ташкил этиш, бугунги замон талаб қиладиган янгиликларни ҳаётга жорий этиш, ишлаб чиқариш тармоқларини янгилаш, модернизация қилиш, одамларнинг турмуш даражасини янги босқичга кўтариш, энг муҳими, бу борадаги бошқариш ва ташкилотчилик ишларининг савияси ва самараси ҳақида атрофлича гаплашиб олишимиз керак.

Фарғонанинг кўҳна ва бой тарихи, улкан салоҳияти ҳақида ортиқча гапиришнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман.

Бу вилоят ўзининг буюк алломалари, ноёб истеъдод эгалари, асрлар давомида асраб-авайлаб келаётган урф-одат ва анъаналари, табиий, иқтисодий ва маънавий салоҳияти ҳамда бошқа кўп-кўп хусусиятлари билан мамлакатимиз ҳаётида ўзига хос алоҳида ўрин тутади.

Бу қутлуғ заминдаги қадимий цивилизация ва маданият дурдоналарини ўзида мужассам этган кўҳна шаҳарлар Ватанимиз тарихининг ёркин саҳифаларини ташкил этади.

Биргина Қўқонни оладиган бўлсак, бу латиф шаҳар халқимиз, миллий давлатчилигимиз тараққиёти билан боғлиқ қанча-қанча унутилмас воқеаларга гувоҳ бўлганини, кўплаб атоқли илм-фан, маданият ва санъат намояндалари айнан шу ерда туғилиб, камол топганини барчамиз яхши биламиз.

Ёки 2000 йиллик тўйини нишонлаш арафасида турган сўлим Марғилон шаҳрининг Бурҳониддин Марғиноний каби улуғ фарзандлари, асрий обидалари билан нафақат юртимиз, балки мусулмон оламида қозонган шуҳрати, обрў-эътиборини ҳар қанча таърифласак арзийди.

Қадимий Кубо — бугунги Қува заминидан етишиб чиққан, ўзининг илмий кашфиёт ва ихтиролари билан дунёга машҳур бўлган буюк бобомиз Аҳмад Фарғонийнинг номи бугунги кунда бутун ўзбек халқининг ғурур ва ифтихорига айланиб кетган.

Ўзбекистон деб аталган гўзал юртимизга Оллоҳ таоло қандай неъматларни ато этган бўлса, буларнинг барчасини саховатли Фарғона заминида, бу ҳудудда мавжуд бўлган ер ости ва ер усти бойликлари, катта иқтисодий салоҳиятга эга бўлган корхоналар, ривожланган коммуникация тармоқлари, ижтимоий-иқтисодий инфратузилмалар, бой меҳнат ресурслари мисолида яққол кўриш мумкин.

Йирик саноат минтақаси бўлган Фарғона вилоятининг бугунги кунда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулот ҳажмидаги улуши қарийб 8 фоизни, жумладан, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича 9 фоизни, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш бўйича эса 9 фоиздан зиёдни ташкил этаётгани ҳам бу фикрни тасдиқлайди.

Бу ерда жойлашган "Азот", Нефтни қайта ишлаш заводи, "Кварц", "Қувасойцемент", Қувасой чинни заводи, "Автоойна", Фарғона механика заводи каби йирик ва ноёб ишлаб чиқариш мажмуалари нафақат вилоят, балки республикамиз иқтисодиётига ҳам катта ва сезиларли таъсир кўрсатади.

Бу корхоналарнинг ҳар бири ўзига хос тарих ва тараққиёт йўлига, тажриба мактабига эга. Уларда минг-минглаб ўз касбига меҳр қўйган, ўз ишининг чинакам устаси бўлган, азму шижоатли инсонлар меҳнат қилмоқда ва шу юртнинг тараққиётига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Азалдан илм-маърифат маскани бўлиб келган Фарғона вилоятининг илмий салоҳияти ҳам эътиборга сазовор.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

А. Абдуллаевни Фарғона вилоятининг ҳокими этиб тайинлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-(15-банди) ва 102-моддаларига мувофиқ:

Абдухошим Абдуллаевич Абдуллаев Фарғона вилоятининг ҳокими этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2006 йил 19 октябрь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Ш. Нурматовни Фарғона вилоятининг ҳокими вазифасидан озод қилиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-(15-банди) ва 102-моддаларига мувофиқ:

Шермат Нурматов Фарғона вилоятининг ҳокими вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2006 йил 19 октябрь.

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

19 октябрь куни Халқ депутатлари Фарғона вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди. Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Давлатимиз раҳбари Фарғона ўзининг кўҳна ва бой тарихи, буюк алломалари, ноёб истеъдод эгалари, урф-одат ва анъаналари, табиий, иқтисодий ва маънавий салоҳияти билан мамлакатимиз ҳаётида алоҳида ўрин тутишини таъкидлади. Вилоятнинг 2000 йиллик тўйини нишонлаш арафасида турган Марғилон каби кўҳна шаҳарлари қадимий цивилизация ва маданият дурдоналарини ўзида мужассам этган.

Вилоятнинг бугунги кунда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулот ҳажмидаги улуши қарийб 8 фоизни, жумладан, саноат ишлаб чиқариш бўйича 9 фоизни, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш бўйича эса 9 фоиздан зиёдни ташкил этмоқда. "Азот", Нефтни қайта ишлаш заводи, "Кварц", "Қувасойцемент", Қувасой чинни заводи, "Автоойна", Фарғона механика заводи каби йирик ишлаб чиқариш мажмуалари нафақат вилоят, балки республикамиз иқтисодиётига ҳам сезиларли таъсир кўрсатади.

Президентимиз вилоятнинг муайян илмий салоҳиятга эга илм-маърифат маскани эканига ҳам эътиборни қаратди. Бу ерда Фарғона давлат университети, Фарғона Политехника институти, Қўқон давлат педагогика институти, Тошкент тиббиёт академияси ва Тошкент ахборот технологиялари университетининг филиаллари, 93 замонавий касб-ҳунар коллежи, 8 академик лицей фаолият кўрсатмоқда.

Шу билан бирга, вилоятда охирги йилларда кўп соҳаларда қолоқликка йўл қўйилмоқда, деди Юртбошимиз. Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, камчилик ва нуқсонлар раҳбарларнинг лоқайд ва бепарволиги натижасида рўй бераётир.

Саноат соҳасида ўтган йили вилоятдаги 11 корхонада, шу йилнинг саккиз ойи давомида эса 10 корхонада ишлаб чиқариш ҳажми пасайиб кетди. 10 корхона ўз фаолиятини зарар билан якунлади. 13 енгил саноат корхонаси тўлиқ қувват билан ишламаяпти.

Вилоятда жорий йил бўйича хусусийлаштириш дастурига киритилган 65 корхона ва объектдан бор-йўғи 35 таси сотилган, чет эл инвесторларига бирорта акция пакети ёки объект сотилмаган.

Қишлоққа саноатни олиб кириш, жойларда замонавий ишлаб чиқариш тузилмаларини ташкил этиш борасида аксарият туманларда амалий ишлар қилинмаяпти. Бувайда ва Данғара, Ёзёвон ва Олтиариқ туманларида пахта тозалаш ва ёғ-мой ишлаб чиқарадиган корхоналарни ҳисобга олмаганда, маҳаллий хомашё асосида ишлайдиган биронта саноат корхонаси барпо этилмаган.

Иқтисодий тараққиётнинг муҳим шарти бўлган чет эл инвестициясини жалб этиш масаласи ҳам Фарғона вилоятида бугунги кунда ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Биргина мисол. 2006 йилда вилоятда қарийб 10 миллион АҚШ доллари миқдоридаги чет эл инвестициясини жалб этган ҳолда бешта лойиҳани амалга ошириш кўзда тутилган. Аммо шу кунга қадар унинг иккитаси бажарилган, холос. Тўғридан-тўғри хорижий инвестиция киритиш бўйича жорий йилга мўлжалланган ҳудудий дастур эса бор-йўғи бир фоиз ижро этилган.

Вилоят қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам оқсоқликдан қутула олмаётир. Жорий йилда Бағдод ва Риштон, Тошлоқ ва Ўзбекистон туманлари ғаллачиликда шартнома режасини бажармади. Ўнлаб фермер ва ширкат хўжаликлари томонидан 15 минг 800 тонна дон кам топширилди.

Кейинги беш-олти йилда вилоятда пахта ҳосилдорлиги сурункасига пасайиб, қарийб 6 центнерга камайиб кетди. Бу йил эса пахта бўйича шартнома мажбуриятини бажариш масаласи гумон бўлиб турибди.

Давлатимиз раҳбари сўнгги йилларда бу соҳада юзага келган ҳолатни атрофлича таҳлил қилар экан, вилоятда фермер хўжаликларини ташкил этишда кўпинча юзаки иш тутиш ҳолатлари кўзга ташланаётганини жиддий танқид қилди.

Фарғона вилоятидаги мавжуд ижтимоий аҳвол ҳақида гапирадиган бўлсак, биринчи галда аҳолини иш билан таъминлаш муаммосига тўхталиб ўтиш зарур, деди Президентимиз. Вилоятда ўтган йили янги иш ўринлари яратиш бўйича йиллик режа 64 фоизга, аёллар учун иш жойи ташкил этиш эса 54 фоизга бажарилгани бу соҳадаги ишларнинг қониқарсиз эканидан далолатдир.

Аҳолининг ҳақли эътирозига сабаб бўлаётган коммунал соҳада ҳам ижобий силжиш сезилмаяпти. Бу соҳада хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, ҳисоб-китоб ишларини тўғри йўлга қўйиш бўйича амалий чоралар кўрилмаяпти.

Президентимиз таъкидлаганидек, турли даражадаги аксарият раҳбарлар одамларнинг ҳаётий интилишларига, дарду ташвишларига эътиборсизлик билан қараб келмоқда.

Сессияда ташкилий масала кўрилди. Шермат Нурматов Фарғона вилояти ҳокими вазифасидан озод қилинди.

Президент Ислом Каримов тавсиясига кўра, Марғилон шаҳар ҳокими вазифасида ишлаб келаётган Абдухошим Абдуллаев Фарғона вилояти ҳокими этиб тасдиқланди.

Сессияда сўзга чиққан Охунбобоев тумани ҳокими Н.Омонов, Қува туманидаги "Мунис-Мукаррам" фермер хўжалиги раҳбари М.Турсунова, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати А.Жўрабоев, Фарғона давлат университети ректори М.Аҳмедов, Бешариқ туманидаги ижтимоий-иқтисодиёт коллежи директори Б.Абдуллаева ва бошқалар Президентимиз нутқида келтирилган танқидий фикрлардан тегишли хулоса чиқариб, қўйилган вазифаларни масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда, уюшқоқлик ва ташаббускорлик билан адо этиш вилоят аҳлининг бугунги кундаги асосий вазифаси эканини таъкидладилар.

Воҳид ЛУҚМОНОВ,
Маъсуд СУЛАЙМОНОВ,
ЎзА махсус мухбирлари.

Абдувоҳид ТЎРАЕВ,
Муқимжон ҚОДИРОВ
олган суратлар.

Ўзбекистон Бадиий академияси Халқаро карвон-саройида Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси, ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ҳамда Ўзбекистон Бадиий академияси ҳамкорлигида «Буюк Ипак йўли. Маданият ва анъаналар. Ўтмиш ва бугун» деб номланган халқаро илмий-амалий анжуман бўлиб ўтмоқда.

Халқаро илмий-амалий анжуман

Мазкур тадбирдан кўзланган мақсад давлатлараро илмий алоқаларни кучайтириш, юртимиз олимларини халқаро тадқиқот жараёнларига интеграция қилиш ва хориж тадқиқотчиларини Ўзбекистоннинг тарихий-маданий мероси билан яқинроқ таништиришдир.

Тадбирда ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси директори Барри Лейн, «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси директори Санжар Каримов, Бадиий академия раиси ўринбосари Жалолиддин Миртожиевлар сўзга чиқиб, тегишли мавзу бўйича ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар, таклифлари билан ўртоқлашдилар.

Шунингдек, конференцияда ЎзРФА академиги, тарих фанлари доктори Эдвард Ртвеладзе, Сидней (Австралия) Университети тадқиқотчиси Фиона Кидд, Ecole Normale Supurieure Француз Миллий илмий-тадқиқот марказининг бўлим бошлиғи Пьер Лериш каби бир қатор хорижлик олимлар ва тарихчиларнинг илмий маърузалари тингланди.

Шоира БОЙМУРОДОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигининг ахбороти

Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг хабарига кўра, 2006 йил 19 октябрь куни соат 7 дан 30 дақиқа ўтганда Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманида Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг ҳарбий хизматчилари томонидан ўқув-машқ машғулотларини амалга ошираётган "Ўзбекистон ҳаво йўллари" Миллий авиакомпаниясига қарашли "Ан-2" самолёти аэродромга қўниш чоғида ҳалокатга учради.

Дастлабки маълумотларга кўра, самолёт экипажи қўниш пайтида об-ҳаво шароитининг кескин ёмонлашгани туфайли бошқарувни йўқотгани натижасида авиаҳалокат содир бўлиб, 15 киши — 2 нафар экипаж аъзоси ва 13 нафар ҳарбий хизматчи ҳалок бўлди.

Содир бўлган авиаҳалокатга олиб келган ҳолат ва сабабларни аниқлаш ва текшириш мақсадида Миллий хавфсизлик хизмати, Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратура идоралари раҳбарларидан иборат таркибда ҳукумат комиссияси тузилди.

Комиссияга авиаҳалокат сабабларини аниқлаш бўйича олиб борилган ишларнинг натижаси тўғрисида аҳолига ахборот бериш вазифаси топширилди.

Ҳалок бўлганларнинг оила аъзолари ва яқинларига ҳар томонлама тегишли ёрдам кўрсатилмоқда.

(ЎзА).

ТАЪЗИЯНОМА

Ўзбекистон раҳбарияти ва ҳукумати шу йилнинг 19 октябрь куни соат 7.30 да Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманида ўқув-машқ машғулотларини амалга ошириш чоғида содир бўлган авиаҳалокат оқибатида ҳалок бўлган учувчи, инструктор ва ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия ва ҳамдардлик билдиради ҳамда уларга Оллоҳдан сабр-бардош тилайди.

ЭЛ-ЮРТ ТАШВИШИ БИЛАН ЯШАШ, ОДАМЛАРНИНГ ОРЗУ-ИНТИЛИШЛАРИГА ҚАНОТ БЕРИШ – ҲАР БИР РАҲБАРНИНГ БУРЧИ

Президент Ислом Каримовнинг Халқ депутатлари Фарғона вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқи

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бу диёрда ўзига хос илмий мактаб ва анъаналари билан танилган Фарғона давлат университети, Фарғона Политехника институти, Қўқон давлат педагогика институти, Тошкент тиббиёт академияси ва Тошкент ахборот технологиялари университетининг филиаллари, 93 та замонавий касб-ҳунар коллежи, 8 та академик лицей фаолият кўрсатмоқда. Ҳар йили минг-минглаб ёшлар ана шу билим даргоҳларида таълим ва тарбия олиб, мустақил ҳаётга қадам қўймоқда.

Мазкур ўқув масканларида бой илмий ва ҳаётий тажриба орттирган, шу юрт ривожига ҳисса қўшиб келаётган кўплаб олимлар, домла ва профессорлар борлигини ҳисобга оладиган бўлсак, бу ҳам вилоятда ҳеч нарса билан қиёслаб-ўлчаб бўлмайдиган яна бир катта салоҳият мавжуд эканидан далолат беради.

Фарғона замини қадимдан ўзининг деҳқончилик анъаналари билан бутун юртимизда маълум ва машҳурдир. Меҳнатсевар ва тадбиркор вилоят деҳқонлари ҳар қарич ердан омилкорлик билан фойдаланиб, йиллар давомида нафақат пахтачилик ва ғаллачилик соҳаларида, балки сабзавот ва мевачиликда ҳам Ўзбекистон ҳудудидан узоқ-узоқ жойларда донг таратганини айтиш лозим.

Мисол учун, Қува анори, Олтиариқнинг ҳусайни узуми ва бодринги, турпи, Риштоннинг қантак ўриги ва шу каби ҳар қандай одам бир татиб кўрса, мазаси умрбод эсда қоладиган ширин-шакар меваларни етиштиришда фарғоналикларга тенг келадиган уста миришкорларнинг ўзи топилмайди. Уларнинг бу борада бошқаларга доимо ўрнак ва намуна бўлиб келаётганини кўп-кўп мисолларда кўриш мумкин.

Бир сўз билан айтганда, Фарғона вилояти ўзининг улкан салоҳияти ва беқиёс имкониятлари, авваламбор, одамларининг ўз касбкорига содиқлиги ва маҳорати билан чиндан ҳам Ўзбекистоннинг таянч тоғларидан биридир.

Бу заминда ўз юртини ҳар томонлама обод қилиш, унинг шуҳратини бутун дунёга тараннум этишга қодир бўлган, ўзига, ўзининг куч-қудратига ишонган, иймон-эътиқодли, омилкор инсонлар яшайди.

Қадрли дўстлар, шу борада ўзимизга табиий бир савол берайлик: Оллоҳнинг ўзи бизга ато этган мана шундай сўлим ва бетакрор табиат ва иқлим, унумдор ва саховатли тупроқдан, ишнинг негизини биладиган, бағрикенг халқнинг бунёдкорлик кучидан, катта интеллектуал имкониятдан, кўп йиллар давомида шаклланган ишлаб чиқариш қувватларидан бугун биз қай даражада фойдаланаяпмиз ва бу бойликни эл-юрт фаровонлигини ошириш учун қандай ишлатяпмиз?

Бундай савол бугун шу юртда яшайдиган, унинг тақдирини юрагидан, қалбидан ўтказиб, келажаги учун куюнадиган, бу йўлда ўз ҳиссасини қўшишга тайёр бўлган ҳар қайси инсонни ўйлантириши табиий, албатта.

Минг афсуски, вилоятда охирги йилларда кўп соҳаларда мавжуд бўлган қолоқлик ва салбий ҳолатларни ҳисобга оладиган бўлсак, очиқ айтиш керак, бу саволга ижобий жавоб топиш қийин.

Бундай ҳолатнинг сабаб ва илдизлари ҳақида кўп гапириш мумкин. Лекин мен биринчи навбатда эътиборингизни шу вазиятга бевосита дахлдор бўлган муҳим бир масалага жалб қилмоқчиман.

Таассуфлар бўлсинки, иқтисодиётимизнинг қайси соҳасини олманг — бу саноат ёки қурилиш бўладими, қишлоқ хўжалиги ёки ижтимоий масалалар бўладими — кўпгина соҳаларда ва энг муҳими, ҳаётимизни тебратадиган ва тараққиётни таъминлайдиган, бугун замоннинг ўзи талаб қиладиган юқори технология, ишни ташкил қилиш услублари, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш борасида вилоят йилдан-йилга сурункасига орқада қолиб келаётганига раҳбарлар, авваламбор, шу соҳа ва тармоқларга масъул бўлган мутасаддилар танқидий баҳо бермасдан, куюнмасдан чидаб келмоқда.

Ваҳоланки, агар раҳбар мавжуд аҳволдан, ўз ишининг натижасидан мамнун бўлиб, бизларга бўлаверади, деб ёнбошлаб ётаверса, бундай ҳолатдан энг аввало ким зарар кўради — шу ерда яшаётган одамлар.

Шу боисдан масъул вазифага сайланган шахслар бошқаларга нисбатан ҳаётни чуқурроқ англаши, узоқни кўриши, фақат бир кунлик иш билан эмас, балки эртанги куннинг режа ва ташвишлари, муаммолари билан яшаши ва уларнинг ечими устида тинимсиз меҳнат қилиши шарт.

Бугунги кунда Фарғона вилоятида юзага келган вазиятни шу нуқтаи назардан баҳолар эканмиз, юқорида зикр этилган камчилик ва нуқсонлар, раҳбарларнинг лоқайд ва бепарволиги натижасида рўй бераётган кўпгина нохуш ҳолатларни кузатиш мумкин.

Саноат соҳасини оладиган бўлсак, ўтган йили вилоятдаги 11 та корхона, шу йилнинг саккиз ойи давомида эса 10 та корхонада ишлаб чиқариш ҳажми пасайиб кетгани, 10 та корхона эса ўз фаолиятини зарар билан якунлагани тармоқда бугунги кун талаблари асосида ишни ташкил этиш борасида жиддий хато ва нуқсонларга йўл қўйилаётганини яққол кўрсатиб турибди.

Бундай корхоналар қаторида Марғилон шаҳридаги "Алишер Навоий" ва "Ип-газлама ишлаб чиқариш" фабрикаси, Қўқон шаҳридаги "Қўқонмотор-таъмирлаш" заводи ҳамда "Фарғонапиво", "Осиётекс" ҳиссадорлик жамиятлари каби йирик ишлаб чиқариш мажмуалари борлигини, 13 та енгил саноат корхонаси тўлиқ қувват билан ишламаётганини афсус билан айтишга тўғри келади.

Лекин мана шундай мураккаб бир вазиятда вилоят шаҳарларининг раҳбарлари томонидан бу аҳволни ўзгартириш учун ҳеч қандай ҳаракат ва ташаббус кўзга ташланмаяпти.

Юқорида зикр этилган бундай салбий ҳолатлар ҳақида қурилиш, транспорт, хизмат кўрсатиш ва бошқа соҳалардан ҳам кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Мана шундай ачинарли аҳвол хусусида гапирар эканмиз, бугунги кунда фойда ва самара бермайдиган, зарар билан ишлайдиган ташкилот ва корхоналарни хусусий мулкка айлантириш бўйича қабул қилинган қарорлар ўз вақтида ҳаётга жорий этилмасдан қолиб кетаётганини кузатиш қийин эмас.

Вилоятда жорий йил бўйича хусусийлаштириш дастурига киритилган 65 та корхона ва объектдан бор-йўғи 35 таси сотилгани, айниқса, чет эл инвесторларига бирорта акция пакети ёки объект сотилмагани шунинг исботи эмасми?

Барака топкурлар, айтинглар, нима учун ҳозирги пайтда кўпол бўлса ҳам, худдики ўлик бўлиб ётган корхоналарни "тирилтириш" чоралари кўрилмаяпти?

Ахир, уларни сармоя ва имконияти бор, кучли жисмоний субъектларга сотиш, керак бўлса, бепул бериш ҳақида ҳам тегишли қарорлар қабул қилинганини бу ердаги мутасаддилар биладими, йўқми? Нима учун вилоятда ана шу ҳукумат қарорларининг талаблари бажарилмаяпти?

Бунинг сабаби фақат битта бўлиши мумкин — бу масалага дахлдор, мутасадди бўлган мансабдорларни бугун аллақачон тўхтаб, ёнбошлаб ётган корхоналарни жонлантириш чоралари ҳам, шунинг ортида турган муҳим муаммо — одамларни иш билан таъминлаш масаласи ҳам қизиқтирмайди. Улар кўпроқ ўзининг шахсий манфаатлари билан овора.

Бундай амалда ўтирганлар, бугун оёғимизга кишан бўлаётганлар, аввало, ўзига наф топиш билан банд бўлиб, тадбиркор ва ишбилармонлар, тер тўкиб ишлайман, даромад топаман, ўзимга ҳам, юртимга ҳам фойда етказаман, деб интилаётганлар йўлида тўсиқ-ғов бўлиб қолмоқда.

Ҳамма бало аслида мана шунда, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди. Минг афсуски, бундай амалдорларнинг сони кам эмас.

Қишлоққа саноатни олиб кириш, жойларда замонавий ишлаб чиқариш тузилмаларини ташкил этиш масаласи қайта-қайта кун тартибига қўйилаётганига қарамасдан, бу борада аксарият туманларда амалий ишлар қилинмаяпти.

Бувайда ва Данғара, Ёзёвон ва Олтиариқ туманларида пахта тозалаш ва ёғ-мой ишлаб чиқарадиган корхоналарни ҳисобга олмаганда, маҳаллий хомашё асосида ишлайдиган биронта саноат корхонаси барпо этилмагани ҳам буни исботлайди.

Агарки, иқтисодиёт ривожига четдан амалий кўмак, сармоя ва юксак технологиялар кириб келмаса, ҳеч қаерда иш олдинга силжимайди. Иқтисодий тараққиётнинг муҳим шарти бўлган чет эл инвестицияларини жалб этиш масаласида ҳам Фарғона вилоятида бугунги кунда ўзибўларчилик ҳолатлари ҳукм сураётганидан кўз юмиб бўлмайди.

Мисол учун, биргина 2006 йилда вилоятда қарийб 10 миллион АҚШ доллари миқдоридаги чет эл инвестициясини жалб этган ҳолда бешта лойиҳани амалга ошириш кўзда тутилган эди. Амалда эса шу кунга қадар уларнинг атиги иккитаси бажарилган ва бир миллион доллардан зиёд хорижий инвестиция жалб қилинган, холос.

Ёки тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар киритиш бўйича жорий йилга мўлжалланган ҳудудий дастурнинг ижроси бор-йўғи бир фоизга бажарилганини қандай изоҳлаш мумкин?

Фарғона шароитида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, шунинг ҳисобидан янги иш ўринларини яратиш нафақат ижтимоий, балки сиёсий аҳамиятга молик масала экани ҳақида гапириб ўтириш ортиқча, деб ўйлайман. Лекин, афсуски, бу борада ҳам мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланилмаяпти. Ҳолбуки, Фарғона вилоятида кичик бизнес соҳасини ривожлантириш учун имкониятлар етарли.

Биргина қурилиш материаллари ишлаб чиқариш масаласини оладиган бўлсак, соҳа ривожи учун қандай табиий ресурслар керак бўлмасин — мармар, гранит дейсизми, гипс, шағал ёки оҳактош дейсизми, Фарғона заминида буларнинг ҳаммаси топилади.

Ё бўлмаса, вилоятда етиштирилаётган боғдорчилик ва сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш, ушбу тармоқни замонавий асосда кенг ривожлантириш учун нима тўсқинлик қиляпти?

Бугун барчамиз оддий бир ҳақиқатни яхши англаб олишимиз лозим: кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш, янги-янги қўшма корхоналар барпо этиш учун отанг яхши, онанг яхши деб, чет эллик ишбилармонларни кўндириш, замонавий технологияларни олиб келиш, бунинг учун қандай имконият ва имтиёзлар зарур бўлса, ҳаммасини яратиб бериш керак.

Четдан сармоя ва илғор технологияларни олиб келиш нафақат ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, унинг ўсиш суръатларини ошириш имконини беради, айни вақтда мана шундай корхоналарда ишлайдиган юксак малакали мутахассислар тайёрлашни тубдан яхшилаш, уларнинг билим ва тажрибасини амалий ҳаёт билан боғлашга ҳам хизмат қилади. Бугун шу соҳада қилинган амалий иш, сарфланган маблағ, ҳеч шубҳасиз, эртага икки-уч баробар фойда бўлиб қайтади.

Азиз дўстлар!

Кейинги йилларда Ўзбекистон пахтачилиги тарихида том маънода янги, ёрқин саҳифа яратилмоқда. Пахтакорларимизнинг бу йил ҳам октябрь ойининг биринчи ярмидаёқ белгиланган юксак маррани эгаллаб, катта меҳнат ғалабасига эришгани — қишлоқ хўжалигида амалга ошираётган ислоҳотларимизнинг самараси, одамларимизда ерга, мулкка эгалик ҳиссиётининг ортиб бораётгани натижаси, десак, янглишмаган бўламиз.

Айтинглар, бундан ўн-ўн беш йил аввал бундай ютуқларни ўзимизга тасаввур қила олармидик?

Демакки, астойдил интилсак, ҳаракат қилсак бўлар экан-ку! Мана, куни кеча пойтахтимиз Тошкентда II Халқаро Ўзбекистон пахта ярмаркасини ўтказдик. Унда 36 мамлакатдан 250 дан зиёд компания ва фирма вакиллари иштирок этди, уларга деҳқонларимиз яратган 1200 дан ортиқ тола турлари намойиш қилинди. Ярмарка қатнашчилари ўзбек пахтасининг сифатига юксак баҳо берди. Бу барчамизда ғурур уйғотиши табиий, албатта. Аммо мамлакатимиз миқёсида ана шундай салмоқли натижаларга эришилаётган бир пайтда, катта деҳқончилик тажрибаси, ҳам билим-интеллектуал, ҳам иқтисодий салоҳиятга, замонавий кадрларга эга бўлган Фарғона вилояти қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам оқсоқликдан қутула олмаётгани албатта ташвиш уйғотади.

Жорий йилда Бағдод ва Риштон, Тошлоқ ва Ўзбекистон каби туманлар ғаллачиликда шартнома режасини бажармагани, ўнлаб фермер ва ширкат хўжаликлари томонидан 15 минг 800 тонна дон кам топширилгани, 14 та фермер хўжалиги эса мутлақо ғалла топширмаганини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди.

Кейинги беш-олти йилда вилоятда пахта ҳосилдорлиги сурункасига пасайиб, қарийб 6 центнерга камайиб кетди. Бу йил эса пахта бўйича шартнома мажбуриятини бажариш масаласи гумон бўлиб қолаётганини барчамиз кўриб турибмиз.

Ахир, бир вақтлар деҳқончилик илмининг асл мактаби Фарғонада эмасмиди? Яқин-яқингача қишлоқ хўжалигида юқори ҳосил олишнинг сир-асрорини бошқалар келиб сизлардан ўрганиб кетар эди. Бугун нима учун ана шу мавқе ва имкониятлар бой берилмоқда? Аччиқ бўлса-да, ўзимизга шу саволларни бериб кўрайлик.

Сўз йўқ, бундай саволларга жавоб топишда қишлоқ хўжалиги соҳасига дахлдор бўлган мутасаддилар турли-туман сабабларни келтириши мумкин. Балки бундай қарашларга ишониб, уларнинг фикрига қўшилишимиз, тан беришимиз ҳам тўғри бўлиши мумкин.

Аммо охирги йилларда бу соҳада юзага келган ҳолатнинг негизида ётган муҳим бир масалага эътиборингизни қаратмоқчиман.

Яъни, вилоятда қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ислоҳотларнинг туб моҳиятини ҳар томонлама чуқур англаш, уларни амалга оширишда изчиллик ва қатъиятлик етишмаётганини, бошқарув ва хўжалик юритиш борасида йиллар давомида суяк-суягимизга сингиб қолган эскича қараш ва ёндашувлардан ҳали-бери воз кечилмаётганини кўп-кўп мисолларда кўриш мумкин.

Бу соҳанинг истиқболини белгилаб берадиган фермерлик ҳаракатини олайлик. Албатта, вилоятда бу масалада муайян ишлар қилинаётганини эътироф этиш лозим. Лекин, шу билан бирга, фермер хўжаликларини ташкил этишда кўпинча юзаки ва чала-ярим иш тутиш ҳолатлари ҳам яққол кўзга ташланмоқда.

Бунинг натижасида вилоятда шундай хўжаликлар вужудга келмоқдаки, уларнинг ярмида ширкат хўжаликлари, ярмида эса фермер хўжаликлари фаолият юритмоқда.

Масалан, Бувайда туманидаги "Оққўрғон" ширкат хўжалиги ҳудудида 45 та фермер хўжалиги ташкил этилган. Фойдаланилаётган 3 минг 368 гектар ернинг 1 минг 865 гектари ёки 55 фоизи ана шу фермерларга ажратиб берилган. Қолган 1 минг 500 гектардан зиёд ер майдонида эса ширкат хўжалиги сақлаб қолинган.

Бундай хўжакўрсин қабилидаги ёндашув Данғара туманидаги "Найманча", Тошлоқ туманидаги "Зардўст", Учкўприк туманидаги Деҳқонов номидаги, Фарғона туманидаги Бобур номли, Фурқат туманидаги "Қўқон" ва Фурқат номли ширкат хўжаликларида ҳам мавжудлигини қандай баҳолаш мумкин?

Ақлга сиғмайдиган бу аҳволни, фарғонача айтганда, ё аққа, ё баққа ўзгартириш керак. Бундай ўта муҳим ва масъулиятли масалада пала-партиш, чала-ярим ишларга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Бугун масалани кескин тарзда қўйиш, ё фермерликка ўтасан, ёки қолоқликка тортадиган эски тизим ботқоғида қолиб кетасан, деб одамларимизга тушунтириб бериш зарур.

Айни пайтда бу масалага жиддий кўз билан қарайдиган бўлсак, бундай ҳолатларни вилоят раҳбарияти, аввало, вилоят ҳокимининг заифлиги ва қатъияти етишмаслиги, иккинчидан, фермерлик ҳаракатига қарши ҳали-бери оёқ тираб турган кўпгина шахслар борлигининг далили, деб баҳолаш керак.

Агротехника соҳасида ҳам бугунги давр талаби асосида иш тутмасак, ерни ишлаш, сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, мелиорация, маҳаллий шароитга мос бўлган янги навларни экишга ўтиш масалаларида ишни тўғри ташкил этмасак, аҳвол яна ўша-ўша — эски ҳаммом, эски тос бўлиб қолаверади.

Фарғона шароитига мос, эртапишар ва юксак сифатли тола берадиган пахта навларини яратиш масаласи шунча пайтдан буён эътибордан четда қолиб келаётганини ҳеч нарса билан изоҳлаб бўлмайди. Бунинг учун олдиндан бош қотириш, марказда бўладими, водийда бўладими, олим ва мутахассисларнинг салоҳиятини шу масалага сафарбар қилиш учун нима керак — аввало ташкилотчилик, ташаббус керак. Афсуски, вилоятда шу ишлар бўлмаяпти, амалий ҳаракат сезилмаяпти.

Лекин бугун замон ўзгармоқда, ҳаёт ўзгармоқда. Шунга қараб бизнинг дунёқарашимиз, ҳаётга муносабатимиз ҳам ўзгариши керак. Бугунги Ўзбекистон бир вақтлардаги аграр республика эмас. Ҳозирги пайтда мамлакатимизнинг ялпи ички маҳсулотида қишлоқ хўжалигининг улуши 24-26 фоизни ташкил этади.

Бизнинг устувор вазифамиз саноатни ҳар томонлама ривожлантириш, ўзимизда етиштирилаётган хомашёни ўз корхоналаримизда қайта ишлаш ҳажмини ошириш, тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга алоҳида эътибор бериш, коммуникация, информацион технологиялар, хизмат кўрсатиш тармоқларини кенгайтириш ҳисобидан мамлакатимизни янги тараққиёт босқичига олиб чиқишдан иборат. Бу борада мен бугун ҳаётга кириб келаётган, замонавий билимларни эгаллаётган ёшларимизга катта умид ва ишонч билан қарайман. Чунки ўз олдимизга қўйган ана шундай юксак мақсадларга эришиш учун ёшларимизда барча имконият — ақл-заковат ҳам, куч-ғайрат ҳам етарли. Энг муҳими, фарзандларимиз дунёда ҳеч кимдан кам бўлмайдиган инсонлар бўлиб вояга етиши учун давлатимиз, жамиятимиз барча шарт-шароитларни яратиб бермоқда. Фурсатдан фойдаланиб ёшларимизга мурожаат қилмоқчиман: "Ҳеч қачон бўш келманглар, азиз фарзандларим!"

Қадрли юртдошлар!

Юқорида зикр этилган муаммоларни ҳал этишда бир муҳим масалага қараш ва ёндашувимизни ўзгартирмасдан туриб, ҳеч нарсага эришиб бўлмайди. Бу масала олиб бораётган барча ислоҳотларимизнинг негизида, томирида ётганини чуқур англаб олишимиз зарур.

Сўз авваламбор аҳолининг ижтимоий муаммоларини ечиш, кундалик эҳтиёжларини қондириш ҳақида бормоқда. Такрор айтаман, биз нимаики иш қиладиган бўлсак, уни бошлашдан олдин бир саволга жавоб беришимиз керак — амалга ошираётган ишларимиз охир-оқибатда одамларнинг ҳаётига, кайфияти ва манфаатига қандай таъсир қилади, уларнинг оғирини енгил қилишга қандай ҳисса қўшади?

Шу маънода, Фарғона вилоятидаги мавжуд ижтимоий аҳвол ҳақида гапирадиган бўлсак, биринчи галда аҳолини иш билан таъминлаш муаммосига тўхталиб ўтиш зарур.

Бугунги кунда Фарғона вилоятида истиқомат қилаётган қарийб 2 миллион 900 минг аҳолининг салкам 1 миллион 600 минг нафарини меҳнатга лаёқатли одамлар ташкил этади. Бу масала, айниқса, қишлоқ жойларда ўта долзарб бўлиб турибди. Чунки вилоят аҳолисининг қарийб 60 фоизи қишлоқда яшайди.

Лекин, вилоятда ўтган йили янги иш ўринлари яратиш бўйича йиллик топшириқ 64 фоизга, аёллар учун иш жойи ташкил этиш режаси эса атиги 54 фоизга бажарилгани бу соҳадаги ишларнинг қониқарсиз эканидан далолат беради.

Юртимизда касаначиликни ривожлантириш бўйича қабул қилинган ҳукумат дастурига мувофиқ вилоятдаги 85 та йирик саноат корхонасида 8 минг 230 нафар фуқарони касаначилик асосида иш билан таъминлаш кўзда тутилган эди. Таассуфки, раҳбар ва мутасаддиларнинг бу масалага масъулиятсиз муносабати туфайли ушбу режа жорий йилнинг 1 сентябрига қадар бор-йўғи 35 фоизга бажарилган, холос.

Яна бир муҳим масала — тиббиёт соҳасини оладиган бўлсак, бу борадаги ишларнинг аҳволи ҳам талабга жавоб бермайди. Айниқса, тиббиёт муассасаларини қуриш ва таъмирлаш ишларида жиддий камчиликлар кўзга ташланмоқда.

Буни капитал таъмирдан чиқарилиши лозим бўлган 8 та оилавий поликлиникада режадаги ишларнинг атиги 25 фоизи бажарилгани, реконструкция қилиниши кўзда тутилган 33 та қишлоқ врачлик пунктидан 22 таси ишга туширилгани ҳам тасдиқлайди.

Жойларда аҳолининг ҳақли эътирози ва норозилигини уйғотаётган коммунал соҳадаги аҳвол ҳам ижобий томонга ўзгармасдан қолмоқда, бу соҳада хизмат сифатини ошириш, ҳисоб-китоб ишларини тўғри йўлга қўйиш бўйича амалий чоралар кўрилмаяпти.

Вилоятдаги кўпқаватли уйларнинг қарийб 40 фоизида ички коммуникация тармоқлари таъмирга муҳтож бўлиб тургани ҳолда, 2005 йилда уй-жой мулкдорлари ширкатларига кредит ажратилмаган. Уларнинг моддий-техник базаси ҳам ночорлигича қолмоқда.

Ўтган йил мобайнида коммунал хизматлардан жами қарздорлик 112 фоизга ўсгани, жорий йилда бу кўрсаткич табиий газ бўйича 110 фоизни, ичимлик суви бўйича 142 фоизни ташкил этгани жиддий муаммога айланмоқда.

Хабарингиз бор, мен яқинда вилоятда бўлиб, Фарғона туманидаги Бобур номли ширкат хўжалигида теримчи аёллар билан суҳбатлашганимда уларнинг бири ўзи яшаётган қишлоқда сув таъминоти масаласида муаммо борлигини тортиниб бўлса ҳам айтишга мажбур бўлди.

Савол туғилади: нима учун маҳаллий раҳбарлар шу масалага эътибор бермаган? Нима, юз-икки юз метр қувур тортиб, бу масалани ҳал этиш шунчалик қийинми? Буларнинг барчаси нимани кўрсатади? Аввало, раҳбар ва мутасаддиларнинг ҳаётдан, оддий одамларнинг дарду ташвишларидан узоқлашиб қолганидан далолат эмасми бу?

Ёки Фарғона шаҳрида янгитдан барпо этилган бозорнинг аҳволини олинг. Бу аслида бозор эмас, ҳақиқий хўжакўрсинчилик намунаси, деса бўлади.

Маҳаллий раҳбарларни олдиндан огоҳлантирмасдан, бу кимсасиз бозорни бориб кўрганимизда, фақат расмиятчилик, ҳар томонлама ўйламасдан тузилган аҳмоқона лойиҳаларни амалга ошириш, иккита одам сиғмайдиган товуқнинг катагидек дўкончаларни қуришдек хунук манзарага дуч келдик. Булар кимнинг ижоди, бундай юзаки ишларга қандай баҳо бериш мумкин?

Лўнда қилиб айтганда, бозорни қуриш пайтида ҳеч ким оддий кишиларнинг талаб ва эҳтиёжини инобатга олмаган.

Ҳолбуки, шу юртда яшаётган ҳар бир одам яхши билади — бозорнинг аҳволи, бозордаги нарх-наво одамларнинг кайфиятига бевосита таъсир қилади. Шундай экан, бундай хўжакўрсин ишлар кимга керак?

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Юқорида баён этилган фикр ва мулоҳазаларни мужассам қилиб айтадиган бўлсак, кейинги бир неча йил мобайнида вилоят ҳаётида, кўпгина соҳа ва тармоқларда сурункали тус олаётган оқсоқлик ҳолати ҳали-бери барҳам топмасдан келмоқда.

Ана шундай салбий аҳволни ўзгартириш мақсадида бундан икки йил олдин Шермат Нурматовга катта ишонч билдириб, уни вилоят ҳокими вазифасига тайинлаган эдик. Айни пайтда вилоятнинг қатор шаҳар ва туманларида ҳам раҳбарлик вазифасига янги одамлар қўйилди.

Адолат юзасидан айтиш керакки, ана шундай ўзгаришлар туфайли жойларда бирмунча жонланиш кузатилмоқда. Буни ўтган йили вилоятда пахта ва ғалла бўйича шартнома мажбуриятининг бажарилгани, амалга оширилаётган қурилиш ва ободончилик ишлари мисолида ҳам кўриш мумкин.

Энг муҳими, нафақат вилоят ёки туман марказлари, балки олис қишлоқларда ҳам одамларнинг фикри, меҳнатга, ҳаётга муносабати ўзгармоқда. Мен яқинда вилоятда бир қатор фермерлар билан учрашув пайтида уларнинг ҳаётдан мамнун бўлиб турганини кўриб, уйғоқ фикрларини эшитиб, бунга ишонч ҳосил қилдим.

Яъни, одамларда интилиш бор, ҳаракат бор. Улар давлат миқёсидаги катта-катта масалалар ҳақида ҳам ўз фикр ва қарашларига эга. Табиийки, бундай инсонлар энди вилоят ҳаётидаги мана шундай мудроқлик ва ўзибўларчилик кайфиятига чидамайди.

Фарғона заминида ўз кучига, эртанги кунга ишониб-иониб сидқидилдан меҳнат қилаётган, нафақат ўзининг оиласи, айни пайтда эл-юртга ҳам наф келтиришга бел боғлаган минг-минглаб одамларда мана шундай эзгу интилиш борлигини кўрмаслик, сезмаслик мумкин эмас. Уларнинг йўлини очиб бериш, қўллаб-қувватлаш — ўзини жонкуяр раҳбар, ҳақиқий етакчи ҳисоблайдиган ҳар қайси инсоннинг асосий вазифаси бўлиши шарт.

Буюк шоиримиз Чўлпон айтганидек, денгиз тўлқинидек қудратли кучга айланиши мумкин бўлган бу одамларнинг худо берган ақл-заковати, куч-ғайратини рўёбга чиқариш учун уларнинг олдидаги ғов-тўсиқларни олиб ташлаш, ишни янгича ташкил этиш, алмисоқдан қолган иш услубларини ўзгартиришни бугун ҳаётнинг ўзи барчамиздан талаб қилмоқда.

Афсуски, бугун бу ерда келтирилган мисоллар бунинг аксини кўрсатмоқда. Яъни, турли раҳбарлик вазифасида ўтирганлар одамларнинг ҳаётий интилишларига, дарду ташвишларига совуққонлик билан қараб, қўл-оёғимизни ипсиз боғлаб турган эски қолиплардан чиқиб кетиш учун етарли ҳаракат қилмаяпти.

Бир ҳақиқат барчамизга аён бўлиши шарт: ҳеч ким ҳеч қачон четдан келиб бизнинг ишимизни ўнглаб, оғиримизни енгил қилиб, муаммоларимизни ечиб бермайди.

Фақат ўзимиз, ўз кучимиз ва салоҳиятимиз, ақл-заковатимизга суянган ҳолда, олдимизга қўйган мақсадларга эришиш учун тинимсиз ҳаракат, ҳаракат ва яна бир бор ҳаракат қилишимиз даркор.

Албатта, ҳаёт бор экан, муаммо бор, бу ҳам табиий ҳол. Лекин мавжуд муаммоларни яширмасдан, халқ билан бевосита мулоқот қилиш зарур.

Ҳар қандай оғир ва мураккаб аҳволга тушганимизда ҳам, жамоатчилик, маҳалла, фуқаролар йиғинлари оқсоқоллари, обрўли фахрийлар, кайвонилар билан бамаслаҳат мавжуд муаммоларнинг ечимини топиш, вазиятни очиқ-ойдин тушунтириш — бугунги куннинг долзарб вазифаси, ҳаётда учрайдиган ҳар қандай нохуш ҳолатларнинг олдини олишнинг асосий шартидир.

Ўз вазифасига мана шундай кўз билан, мана шундай ёндашув билан қарайдиган раҳбар ҳеч қачон кам бўлмайди, эл-юрт олдида муносиб обрўга эга бўлади.

Ҳурматли депутатлар!

Энди кун тартибидаги ташкилий масалага ўтадиган бўлсак, шуни айтиш жоизки, ҳозирги кунда Фарғона вилояти ҳокими вазифасида ишлаб келаётган Ш.Нурматовни кўпчилик яхши одам сифатида билади. Лекин ҳаёт ҳақиқати, замон талаби шундайки, бундай катта лавозимда фаолият кўрсатиш учун яхши одам бўлишнинг ўзи етарли эмас.

Бундай ўта мураккаб ва масъулиятли вазифани адо этиш учун нафақат яхши одам, шу билан бирга, эртаю кеч жон куйдириб ишлайдиган, кўзлаган ишини охирига етказмасдан туриб, ўзи ҳам тинмайдиган, бошқаларга ҳам тинчлик бермайдиган, ҳаётда қатъий принципларга эга бўлган инсон керак.

Нега деганда, раҳбар ўз фаолиятида талабчанлик, керак бўлса, қаттиққўллик кўрсатиб, билими ва тажрибаси, дунёқараши, фидойилиги билан бошқаларга намуна бўлиб, ҳақиқий эл-юрт етакчисига айланмаса, ишда ҳеч қандай силжиш ҳам, ижобий натижа ҳам бўлмайди.

Маълумки, Ш.Нурматов вилоят ҳокими этиб тайинлангунга қадар ҳам бир қанча масъулиятли вазифаларда ишлаган. Жумладан, 2001-2004 йилларда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири ўринбосари, вазир лавозимларида фаолият кўрсатган.

Биз бу инсонни вилоят ҳокими вазифасига тавсия этганимизда унинг ҳаётий тажрибаси, ўз соҳасини яхши билишини ҳисобга олган эдик.

У ўзининг билими ва қобилияти, куч-ғайрати ва малакасини ишга солиб, вилоятдаги камчиликларни бартараф этади, мавжуд муаммоларнинг ечимини топиб, Фарғонанинг илгариги мавқеини тиклашга ҳисса қўшади, деб ишонган эдик.

Лекин, афсуски, Фарғона вилоятида вужудга келган аҳволни ўзгартиришга унинг қурби-қудрати етмаганини бугун очиқ айтишга мажбурмиз.

Бу ҳақиқатни Ш.Нурматовнинг ўзи ҳам тўғри тушунган ҳолда, эгаллаб турган вазифасидан озод қилишни сўраб ариза берди. Ижозатингиз билан ана шу аризани овозга қўйиб, сизлардан бу масала бўйича ўз муносабатингизни билдиришингизни сўрайман.

Энди вилоятнинг янги раҳбарини тайинлаш масаласига ўтишимиз лозим. Биз Фарғона вилоятидаги мавжуд аҳволдан яхши хабардор, бугун вилоят олдида турган муаммолар билан яқиндан таниш, етарли билим ва ҳаёт тажрибасига эга бўлган номзодни топиш устида кўп ўйладик. Вилоятдаги фаоллар, депутатлар, кўпни кўрган оқсоқоллар билан шу тўғрида атрофлича маслаҳатлашдик.

Билдирилган таклиф-мулоҳазаларни батафсил ўрганиб, инобатга олиб, Фарғона вилояти ҳокими лавозимига ҳозирги пайтда Марғилон шаҳар ҳокими вазифасида ишлаб келаётган Абдухошим Абдуллаев номзодини тавсия этишга қарор қилдик.

Бу раҳбарни ортиқча таърифлаш, унинг ижтимоий фаолияти ҳақида кўп гапиришнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман. Бу залда ўтирганларнинг кўпчилиги Абдухошим Абдуллаевни яхши танийди.

У ўз фаолиятини оддий электромонтёрликдан бошлаб, Фарғона вилоятида турли масъул вазифаларда ишлаган. Кўп йиллар давомида Фарғона "Азот" ишлаб чиқариш бирлашмаси билан ўз ҳаётини боғлаб, ўн йилдан зиёд вақт мобайнида шу бирлашманинг бош директори вазифасини бажарган.

Айтиш керакки, бу инсон Фарғона вилоятининг шарт-шароитини, имконият ва салоҳиятини, бу ерда яшаётган аҳолининг ўзига хос хусусиятларини ҳақиқатан ҳам яқиндан билади. Бир сўз билан айтганда, шу вилоятнинг пасту баландини яхши тушунадиган, билимли мутахассис ва тажрибали инсон.

Кейинги пайтда Марғилон шаҳрининг ҳокими вазифасида ишлаб, у ўзининг жонкуярлиги ва ҳаракатчанлиги, оддий одамлар билан тил топиша олиши, уларнинг дарду ташвишларини ҳис этишини кўрсатди. Марғилон шаҳрининг 2000 йиллик тўйига тайёргарлик кўриш борасидаги ишларга катта ҳисса қўшиб, ўзини ташкилотчи раҳбар сифатида намоён қилмоқда.

Шуларнинг барчасини инобатга олиб, Фарғона вилояти ҳокими вазифасига тавсия этилаётган Абдухошим Абдуллаев номзоди бўйича сиз, ҳурматли халқ ноибларидан ўз фикрингизни билдиришингизни сўрайман.

Азиз дўстлар!

Бугунги фурсатдан фойдаланиб, мен барчангизга, бутун Фарғона аҳлига мурожаат қилиб айтмоқчиман: Фарғона эли ўз тарихида, ўзининг босиб ўтган мураккаб тараққиёт йўли давомида қандай буюк ютуқларга эришган, қандай юксак марраларни забт этган, шу билан бирга, ўз бошидан қанча-қанча синов ва тўфонларни ўтказмаган.

Лекин бошига тушган ҳар қандай қийинчилик ва муаммоларни енгиб ўтиш учун бир мушт бўлиб, бир тану бир жон бўлиб, ҳар қандай оғир ҳолатлардан ёруғ юз билан чиққан.

Мен ана шундай яхши-ёмон кунларда, ҳар қандай вазият ва ҳолатларда доимо сизлар билан бирга бўлганман ва сизларнинг барчангизни ўзимнинг энг яқин қадрдонларим, деб биламан.

Ишончим комил, кўпни кўрган, оққўнгил, бағрикенг Фарғона аҳли янги раҳбар етакчилигида қўлни қўлга бериб, баҳамжиҳат ишлаб, олдимизда турган катта ва масъулиятли вазифаларни адо этишга, бу қадимий заминнинг шуҳратини қайта тиклашга эришади.

Шу йўлда барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт ва омад тилайман.

Қонунни ўқиб...

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси Тиббиёт ходимлари кунини белгилаш тўғрисида»ги Қонуни шу йил 13 сентябрдан кучга киради.

Хўш, давлатимизнинг ушбу Қонуни бевосита тиббиёт ходимларининг ўзлари томонидан қандай кутиб олинди? Шу кунларда улар қандай фикр-ўйлар, ҳис-туйғулар билан яшамоқдалар? Тиббиёт соҳасининг кекса, забардаст заҳматкашларидан бири, Тошкент шаҳридаги 2-Бирлашган шаҳар шифохонасининг бош шифокори Тўлқин Иноғомов билан суҳбатимиз ҳам ана шу ҳақида бўлди.

БУНЁДКОР ХАЛҚҚА БАЙРАМЛАР ЯРАШАДИ

— Тўлқин ака, аввало, ушбу ажойиб Қонун муносабати билан биз, журналистларнинг самимий табрикларимизни қабул қилинг.

— Миннатдорман! Айтишим керакки, Президентимиз ва Олий Мажлисимиз томонидан мана шу Қонун тиббиёт ходимларига туҳфа этилишининг ўзи бизлар учун алоҳида бир байрамдир. Ушбу Қонун республикамизда меҳнат қилаётган тиббиёт ходимларининг дилига чексиз қувонч, руҳиятларига бир янги кўтаринкилик бағишлади.

Ахир, ўйлаб кўрайлик, мана шу Қонун туфайли мустақил ватанимиз солномасида янги бир тарихий санага асос солинди! Ҳаёт байрам билан бойиса — бу яхшиликдан далолат. Бу — тараққиётимиз меваси, муҳтарам Президентимиз Ислом Каримовнинг одилона сиёсати, бемисл саъй-ҳаракатлари билан мамлакатимизда изчил қарор топган тинчлик, осойишталик, ижтимоий барқарорликнинг ажойиб неъматлардан бири бу. Тинч, осойишта ҳаётга, бунёдкорликлар билан яшаётган халққа байрамлар жуда ярашади.

— Ушбу Қонунни ҳамкасбларингиз қандай кутиб олдилар?

— Тиббиёт соҳасида улуғвор ўзгаришларнинг бош ташаббускори ва раҳнамоси бўлган муҳтарам Президентимиздан биз, тиббиёт ходимлари беҳад миннатдормиз. Жорий йилнинг ўзини бир назардан ўтказайлик. 2006 йил Президентимиз томонидан «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» деб эълон қилинди. Халқимизга тиббий хизматни яхшилаш, тиббиёт ходимларининг меҳнатини эъзозлаш йўлида фақат шу йилнинг ўзида махсус Давлат дастури асосида қанчадан-қанча ажойиб ишлар амалга оширилди ва бу жараён давом этмоқда. Юртбошимизнинг 2005 йил 1 декабрдаги «Тиббиёт ходимларига ҳақ тўлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги 229-сонли Қарорига биноан эса 2006 йилда бутун мамлакат тиббиёт ходимларининг иш ҳақлари оширилди. Жумладан, бизнинг шифохонада ҳам ходимларни моддий рағбатлантириш жамғармаси, ишлаб чиқариш ва ижтимоий ривожлантириш жамғармалари ташкил этилди. Мустақиллигимизнинг 15 йиллиги байрами муносабати билан бизнинг шифохонамизнинг бир неча ходимлари ҳам давлат мукофотларига сазовор бўлдилар.

Ҳомийлар ва шифокорлар йилида шифохонамизга бевосита давлатимиз томонидан 30 миллион сўм миқдорида ҳомийлик ёрдами кўрсатилди. Шифохонамизга бириктирилган поликлиниканинг Қумариқ ва Венгерский маҳаллаларига хизмат қилувчи филиаллари очилиб, улар тўлиқ таъмирдан чиқарилди, иситиш тизими билан таъминланди.

— Бевосита ўзингиз раҳбарлик қилаётган шифохонада аҳвол қандай? Бу ердаги тиббиёт ходимларининг элга кўрсатаётган хизмати шахсан сизни қониқтиради ми?

— Шифохонамизда бюджет ҳисобидан 70 та ўринга беморлар кечаю кундуз қабул қилинмоқда. Кардиология бўлимимизда — 20 та ўрин, неврология бўлимида — 20 та ўрин, терапия бўлимида — 20 та ўрин, жарроҳлик бўлимида — 10 ўрин бор. Бундан ташқари бюджет ҳисобидан яна 15 ўринли кундузги стационарни ташкил этганмиз. 40 ўринга мўлжалланган пуллик хизмат бўлимимиз ишлаб турибди. Шифохонамизда 51 нафар врач, 100 га яқин тиббиёт ҳамширалари халқ саломатлиги хизматидалар.

— Тиббиётимизнинг оқсоқолларидан бири сифатида бошқа ҳамкасбларингизга қандай тилакларни айтган бўлур эдингиз?

— Тиббиёт дунёдаги энг масъулиятли касб ҳисобланади. Зеро, инсон ҳаёти ва саломатлиги билан ҳазиллашиб бўлмайди. Шунинг учун тиббиётга ўз ҳаётини бағишлайдиган, фидойи одамлар керак. Билимли, малакали мутахассислар зарур. Айниқса, тиббиётимиз ривожига давлат миқёсида улкан эътибор кўрсатилаётган ҳозирги шароитда биз ўз касбимизнинг аҳамиятини янада чуқур англашимиз лозим. Шундай экан, бугунги ёш шифокорларга битта энг муҳим тилакни изҳор этган бўлардим. Инсонни қадрланг! У билан баробар дардига шерик бўлинг. Инсонни қадрлаган одам — тиббиётни қадрлайди. Бунда чуқур боғлиқлик бор.

М. САФАРОВ
суҳбатлашди.

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ — ДАВР ТАЛАБИ

Маълумки, 2004 йил 2 декабрда «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ҳамда унинг ижросини таъминлаш юзасидан Вазирлар Маҳкамасининг «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги қарори қабул қилинган эди. Мазкур Қонунга асосан 2005 йилнинг 1 январидан мамлакатимизда мавжуд давлат пенсия таъминоти билан бир қаторда жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизими ҳам жорий қилинди.

Амалдаги пенсия тизимини сақлаган ҳолда уни бозор иқтисодиётининг яна бир механизми билан тўлдириш ҳукуматимизнинг кўзланган оқилона мақсади эканлигига шубҳа йўқ. Бу масаланинг муҳимлигини мамлакатимиз Президентининг 2005 йил 28 июнда қабул қилинган «Жамғариб бориладиган пенсия тизимини такомиллаштириш ва техник таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қароридан ҳам англаш мумкин. Мазкур қарорга асосан юридик шахслар томонидан жамғариб бориладиган пенсия мажбурий бадалларининг тўғри ва тўлиқ ҳисобланиши ҳамда ўз вақтида киритилиши устидан назорат давлат солиқ идоралари зиммасига юклатилди.

— Бу соҳада солиқ органлари зиммасидаги юк ҳам бошқаларникидан кам эмас, — дейди Пайариқ туман давлат солиқ инспекциясининг бошлиғи Баҳодир Бойматов. — Республикамиз фуқаролари фаровонлиги оширилишига қаратилган ушбу муҳим ҳужжатларнинг ижросини таъминлаш бугунги кундаги асосий вазифаларимиздан бири. Жорий йилнинг биринчи ярим йиллигида бюджетдан ташқари пенсия жамғармаси бўйича 1 миллиард 800 миллион сўм маблағ тушиши режалаштирилганди. Амалда эса режа ортиғи билан уддаланиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан салкам 591 миллион сўмга ўсишга эришилди.

Туман солиқ идораси катта бокимандаси мавжуд бўлган ташкилот ва корхоналар устидан туман ҳокимлиги ҳузуридаги ҳисоб-китоб механизмини такомиллаштириш ва бюджетга тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича ҳудудий комиссиясига, прокуратура ва прокуратура ҳузуридаги Солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши кураш бўлимига тақдимномалар киритаяпти. Пенсия жамғармаси бўйича боқиманда дастлабки олти ойда 954413 минг сўмни ташкил этди. Бу ўтган чоракка нисбатан боқимандаринг 33819 минг сўмга камайганлигини кўрсатади.

Йил бошидан буён 104 та ташкилотга 74662 минг сўмлик боқимандаларни мажбурий ундириш бўйича талабномалар берилди. 78 та ташкилотнинг 1666480 минг сўмлик боқимандаси юзасидан хўжалик судларига мурожаат қилинди.

Пайариқда фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти ҳақида қонун ва қарорларнинг ижроси юзасидан жиддий ишлар амалга оширилаяпти. Ўтказилаётган текширишлар жараёнида иш берувчи юридик шахслар томонидан бир қатор хато ва камчиликларга ҳам йўл қўйилаётганлиги аниқланаяпти. Ачинарлиси, солиқ идорасидан рўйхатдан ўтган айрим иш берувчиларнинг Халқ банки филиалларига ҳатто анкета тақдим этмаганидир.

Бундай ҳоллардаги муаммолар шундаки, ўша ҳудудда фаолият кўрсатаётган айрим юридик шахсларнинг ўзларини топиш амримаҳол. Сабаби, бири бошқа жойга кўчиб кетган, иккинчиси корхонасининг номи бору ўзи йўқ.

Айни пайтда пайариқлик солиқчилар бундай муаммоларни ҳал этиш учун кўпроқ аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини олиб боришаяпти. Жойларда кўргазмали семинарлар, профилактик тадбирлар ўтказилаяпти.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

MANAGEMENT CONSULTING

Бошқарув тизимларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш

ISO 9001, OHSAS 18001, ISO 14001, ISO/TS 16949, HACCP (ISO 220 00) халқаро стандартлари талаблари асосида бошқарув тизимларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш

ISO 9001

Бошқарув тизимида ходимларни ўқитиш ва тайёрлаш, сертификация ва назорат аудитларини ўтказиш.

Шунингдек, ҳужжатларнинг электрон бошқариш тизимини ишлаб чиқиш ва жорий этиш бўйича хизматлар кўрсатишди.

Компания мижозлари:
- «Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи» УШК
- «Муборакнефтгаз» УШК
- «Жанубий газ курилиш» ОАЖ
- «Қашқадарёгазсаноатқурилиш» ОАЖ
- «Rubicon Wireles Communication» ҚК
- «УзДонгВон КО» ҚК
- «UZEXIDE» ҚК
- «АВТООЙНА» ОАЖ
- «ТАТ-Реестр» МЧЖ
- «Vinlad» ИИК ва бошқалар.

Тел.: (+99871) 132-12-55, 136-14-09, 340-54-27.
Факс: (+99871) 132-20-83.
e-mail: info@mc.uz http://www.mc.uz

DQS

«DQS QUALITY SYSTEMS» компанияси сертификация бўйича немис **DQS GmbH** органининг расмий ҳамкори ҳамда вакили сифатида қуйидаги хизматларни таклиф қилади:

- бошқарув тизимини ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO/TS 16949, ISO 22000, HACCP, GMP ва бошқа стандартлар бўйича сертификациядан ўтказиш;
- лабораторияларни ИСО 17025 стандарти бўйича аккредитацияга DAP орқали тайёрлаш (аккредитация бўйича немис органи);
- Европа стандартлари IFS/BRC бўйича маҳсулотларни сертификациядан ўтказиш;
- тиббий жиҳозларни ишлаб чиқарувчи корхоналар бошқарув тизимини EN13485/88 бўйича сертификатдан ўтказиш;
- турли мутахассисликлар бўйича ишчилар квалификациясини сертификациялаш;
- ISO/IEC 27001 сифат менежмент тизими стандарти бўйича маълумотлар хавфсизлигини сертификациядан ўтказиш;
- юқорида кўрсатилган стандартлар бўйича ўқитиш.

DQS GmbHнинг ташкилотчилари ва акционерлари:
DIN — стандартлаштириш бўйича немис институти;
DGQ — сифат бўйича немис жамияти.
Манзил: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 75-уй, 7-қават, «ИНКОНЕЛЬ» бизнес-маркази.
Тел./факс: 120-30-92, 120-30-91, 404-59-90.
E-mail: Alaudinov_D.dqs@mail.ru
http: //www.dqs.de

Компания мижозлари:
Daimler Chrysler AG, Siemens, Henkel, Lufthansa, Porsche, Barilla, Degussa, Kraft Foods, Commerzbank, KPMG, 3M, «UZEXIDE» ҚК, УКК «Муборакнефтегаз», «Hobas ТАРО» ҚК ва бошқалар, 30 мингдан ортиқ сертификатлар.

ТАШКИЛОТ ВА КОРХОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!

9112-СОНЛИ ҲАРБИЙ ҚИСМ

танлов савдолари ўтказилишини эълон қилади:

1. **Термиз шаҳрида жойлашган 9341-сонли ҳарбий қисм учун кичик оилаларга 20 хонали ётоқхона (2-навбати) қурилишини туғаллаш.**
   Бошланғич нархи — 173,635 млн. сўм. Қурилиш ишларини бажариш муддати — 150 кун.
2. **«Кудуқли» чегара постининг худудини девор билан ёпиш (1-навбати).**
   Бошланғич нархи — 47,204 млн. сўм. Қурилиш ишларини бажариш муддати — 60 кун.
3. **9220-сонли ҳарбий қисмнинг 2-чегара базаси (ПОГБ-2) учун 2 хонали турар жой биносини қуриш (қолдиқ иш ҳажмлари бўйича).**
   Бошланғич нархи — 88,413 млн. сўм. Қурилиш ишларини бажариш муддати — 120 кун.

Иншоотнинг қурилиш ишларини молиялаштириш — Ўзбекистон Республикаси МХХ Давлат Чегарасини қўриқлаш қўмитасига ажратилган марказлашган (бюджет) маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.
Буюртмачи — 9112-сонли ҳарбий қисм.
Манзили: Термиз шаҳри, Ю.Бобохўжаев кўчаси, 65-уй. Тел: 222-46-83.

Танлов савдоларида қатнашиш учун талабгорлар қуйидаги шартларга: танлов савдолари предметининг 20 фоизи миқдоридаги айланма маблағларнинг ёки кўрсатиб ўтилган маблағларни беришга банк кафолатномасига, ишлар (хизматлар)ни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурсларига ва мутахассисларнинг мавжудлигига етарли касбий ва техникавий малакага, молиявий имкониятларга, шартнома тузиш юзасидан фуқаролик-муомала ҳуқуқий лаёқат ва ваколатларга эга, тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Савдода қатнашиш ва танлов ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — "Ўздаврархитектқурилиш" қўмитасининг қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш Сурхондарё вилояти ҳудудий консалтинг марказига қуйидаги манзил бўйича мурожаат этиш мумкин:

Термиз шаҳри, Амир Темур кўчаси, 69-уй, Телефон: (8-37622) 2-44-73 факс: 2-44-76.

Бир тўплам танлов ҳужжатларининг нархи — 50 000 сўм.

Таклифлар (оферталар) савдо ташкилотчиси томонидан юқоридаги манзилда қабул қилинади. Оферталар савдо ташкилотчиси томонидан оферталарни очиш куни ва вақтигача қабул қилинади. Таклифлар очилиши эълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб 30 кундан кейин Термиз шаҳри, Амир Темур кўчаси, 69-уйда ўтказилади.

БАРЧА ТУРДАГИ ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

БУХОРО ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ ҲУЗУРИДАГИ «ЯГОНА БУЮРТМАЧИ ХИЗМАТИ» ИНЖИНИРИНГ КОМПАНИЯСИ

2007 йилда қуриладиган қуйидаги иншоотларга талабгорнинг малакасини олдиндан аниқлаш учун

танлов савдолари ўтказилишини эълон қилади:

Т/р	Иншоот номи	Қуввати
	Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси объектлари	
1.	**Когон шаҳар, Бухоро шоҳкўчасидаги 2-мактабнинг болалар спорт мажмуаси**	**V-ТИП**
	Капитал таъмирлаш	
2.	**Жондор тумани, «Ўзбекистон» ш/х клуби**	**иншоот**

Қурилиш ишлари давлат инвестиция маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Талабгор сифатида қатнашаётган корхона ва ташкилотлар қуйидаги талабларга мос келишлари керак:
- *ишлар (хизматлар)ни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурсларига ва мутахассисларнинг мавжудлигига, танловга қўйилган объектга ўхшаш иншоотларда ишлаш тажрибаси ва кўникмаларга эга бўлишлари ҳамда шартнома тузиш юзасидан фуқаролик-муомала, ҳуқуқий лаёқат ва ваколатларга, ўзаро ишончга, шунингдек, етарли ишчи кучи захираларига эга бўлишлари лозим;*
- *ўз кучи билан илгари бажарилган иш ҳажмлари тўғрисидаги маълумотлар;*
- *танлов объектида ўз кучлари билан бажариладиган ишларнинг мўлжалланаётган ҳажми (фоизларда);*
- *2004-2006 йилларда йил давомида ўз кучи билан 500 млн. сўмдан кам бўлмаган пудрат ишларини бажарган бўлишлари (умумтаълим мактаблари танлов савдоларида қатнашаётган талабгорлар учун) ва/ёки 1000 млн. сўмдан кам бўлмаган пудрат ишларини бажарган бўлишлари (академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари танлов савдоларида қатнашаётган талабгорлар учун) лозим.*

Қайта ташкил этиш (бўлиниш, бирлашиш), тугатиш ёки банкротлик босқичида бўлган, мулки хатлаб қўйилган талабгорлар танлов савдолари тартиботларида қатнашишга қўйилмайди.

Таъсис ҳужжатлари бўйича холдинг шаклида ва бошқа шаклларда ифодаланган, бир-бири билан бевосита ташкилий-ҳуқуқий ёки молиявий боғлиқ бўлган ташкилотларнинг танлов савдоларида қатнашиши таъқиқланади.

Талабгорларга танлов савдоларида қатнашишга малака талаблари танлов ҳужжатлари таркибида кўрсатиб ўтилади.

Талабгорнинг малакасини олдиндан аниқлаш танлов савдоларида қатнашиш ва тендер ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — Бухоро вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш ҳудудий консалтинг марказига мурожаат қилиш мумкин.

Манзил: Бухоро шаҳри, Навоий шоҳкўчаси, 5-уй, 18-хона.
Телефон: 223-96-29. Факс: 223-97-51.

Оферталар юқоридаги манзилда соат 10.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Ҳужжатлар бир тўпламининг (1-пакет комплекти) қиймати — 30 000 сўм.

Таклифлар (оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — оферталар очилиши куни ва соати. Тендер савдолари эълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб ўттиз кундан кейин қуйидаги манзилда ўтказилади: Бухоро шаҳри, И.Мўминов 1-кўчаси, вилоят ҳокимиятининг кичик зали, соат 10.00 да.

«ХАЛҚ СЎЗИ»га ЭЪЛОНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
9.00 дан 18.00 гача
136-09-25
132-10-63
242-хона
E-mail: Xalk_suzi@rambler.ru

ЎЗБЕК МИЛЛИЙ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

2006 йил 20 октябрь соат 18.00 да

Премьера

Санжарали Имомов

«ДАДАЖОН ДЕМАЙМАН»

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси Мунаввара Абдуллаева.
Режиссёр — Шуҳрат Нуралиев.
Рассом — Флюра Газизова.
Либослар бўйича рассом — Севара Зуннунова.

РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ АНДИЖОН ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ

ОЧИҚ АУКЦИОН САВДОЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ!

2006 йил 17, 23 ва 29 ноябрь кунлари соат 10.00да Республика Кўчмас мулк биржаси Андижон вилояти филиали биносида бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига вилоят Суд департаменти томонидан қуйидаги автомототранспорт воситаси қўйилади:

"Chairman Cm600s" русумли, давлат рақами 10 H 0133, 1997 йилда ишлаб чиқарилган, техник ҳолати соз бўлган автомототранспорт воситаси.
Бошланғич баҳоси — 30 000 000 сўм.

Қизиқиш билдирган иштирокчилар Андижон шаҳар, Бобур шоҳкўчаси, 26-уйда сақланаётган ушбу автомототранспорт воситасини кўриш имкониятига эга. Аукцион савдоларида иштирок этиш учун харидорлардан аризаларни қабул қилиш ва расмийлаштириш савдо бошланишидан 1 кун олдин, соат 18.00гача қабул қилинади. Аукцион савдосида қатнашиш учун харидорлар объект бошланғич баҳосининг 10 фоизи, яъни 3 000 000 сўм миқдорида закалат пулини РКМБ вилоят филиалининг қуйидаги: х/р 22622000200571452003, МФО 00069, "Асакабанк" Андижон вилояти бўлимига тўлашлари шарт.

Манзилимиз: Андижон шаҳар, Навоий шоҳкўчаси, 30-уй, Давлат мулк қўмитаси вилоят бошқармаси биноси, I-қават, 105-хона. Маълумот учун телефонлар: код (8-37422) 4-37-86, 4-36-88.
Интернет сайтимиз: www.rkmb.uz
Лицензия: DB 001 № 000004

Российский линолеум

Производство ЩекиноАзот г. Тула, Стройпластмасс г. Ульяновск

тел. 134-48-11
факс 134-49-58

Маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш Республика инспекцияси ОКПО 19882764 коди тугатилади. Даъво ва эътирозлар эълон чоп этилган кундан бошлаб икки ой мобайнида қуйидаги манзилда қабул қилинади.
Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур тумани, Навоий кўчаси, 30-уй.
Тел: 1446592, 1443894. Факс: 1442214.

"ЕМЕК"
ЎЗБЕКИСТОН — ТУРКИЯ
ҚЎШМА КОРХОНАСИ
дунё мусулмонларининг яқинлашиб
келаётган қутлуғ байрами —
Рамазон ҳайити
муносабати билан Ўзбекистон
халқини, ўз ҳамкорлари ва мижозларини
чин кўнгилдан муборакбод этади.
Яратганнинг ўзи барчамизни паноҳида асрасин!
Юртимиздан тинчлик-хотиржамлик,
дастурхонимиздан қут-барака ҳеч қачон аримасин.
Бахт-саодат, омад ҳамиша ҳамроҳ бўлсин.

Кейинги йилларда ҳукуматимиз томонидан аграр соҳани ривожлантиришга катта аҳамият берилмоқда. Ернинг муносиб эгасини топиш, фермерлик ҳаракатини кенг ёйиш, дала меҳнаткашларининг унумли ва самарали ишлашлари учун барча имкониятларни яратиш бўйича қабул қилинган қонунлар, Президент фармонлари ҳамда ҳукумат қарорлари гапимизнинг исботидир. Шу ўринда таъкидлаш жоизки, фермерлар иқтисодини юксалтиришда жойлардаги банк муассасалари кўрсатаётган молиявий ёрдамнинг ўрни катта бўлмоқда.

ФЕРМЕРЛАР КЎМАКЧИСИ

«Ўзсаноатқурилишбанк»нинг Сирдарё вилояти минтақавий филиали айни дамда, икки юздан ошиқ фермер хўжаликларига хизмат кўрсатиб келади. Филиал жорий йили пахта ва ғалла ҳосилини етиштириш, ўз вақтида йиғиштириб олиш учун 1244,567 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредитлар ажратди.

Оқ олтин тумани, «Бобур» фермерлар уюшмасидаги «Баҳор» ҳамда «Техас-Баҳор» фермер хўжаликлари юқоридаги банк муассасасининг ишончли мижозларидан ҳисобланади.

— Умумий ер майдонимиз 102 гектарни ташкил этади, — дейди «Баҳор» фермер хўжалиги раиси Баҳрилло Хўжаев. — Жорий йилда 59,2 гектар ерга «Ан Боёвут-2» ғўза навини экдик. 41 гектар ерга эса «Краснодар-99» навли ғалла уруғини қададик. Фермер хўжалигимизда агротехник тадбирларни амалга оширишда банк филиали имтиёзли кредит ажратиб яқиндан ёрдам берди. Натижада, 101,6 тонна ўрнига, 104 тонна ғалла етиштириб, режани ортиғи билан уддаладик. Ҳар гектар ердан 25-26 центнердан ҳосил олинди. Йил бошида пахтадан 136 тонна ҳосил олишни режалаштирган эдик. Деҳқонларимизнинг фидокорона меҳнатлари туфайли давлатга 142 тонна қимматли хомашё топширдик. Ҳар гектар ердан 24,6 центнердан ҳосил кўтардик. Олинган ҳосилнинг 57 тоннаси уруғлик пахтадир. Кутилаётган соф даромад фақат пахтанинг ўзидан 60 миллион сўмни ташкил этади.

«Техас-Баҳор» фермер хўжалиги деҳқонлари ҳам вилоятда биринчилардан бўлиб, ғалла ва пахта топшириш йиллик шартномавий режаларини уддаладилар. Бу ҳақда фермер хўжалиги раиси Келдибой Ҳамзаев шундай дейди:

— Умумий ер майдонимиз 72 гектардан иборат. Шундан 36,4 гектарига пахта, 24 гектарига ғалла, 10 гектар ерга эса чорвачиликни ривожлантириш мақсадида беда эккандик. Йил яхши келди. Ерни тобига келтириб, чигит уруғини қададик. Агротехник тадбирлар ўз вақтида ўтказилди. Ғўза қатор ораларига 7 марта ишлов берилди, икки марта суғорилди, ўз вақтида гектарига 250 килограммдан фосфорли ўғит, 550 килограммдан азотли ўғит солинди. Натижа ҳам шунга яраша бўлди. Пахтадан 84 тонна ўрнига, 87 тонна юқори навли ҳосил олдик. Давлат омборларига 62,5 тонна ўрнига 65 тонна ғалла топшириб, деҳқонларимизнинг юзи ёруғ бўлди. Менинг ҳисоб-китобимга кўра, пахта ҳосилидан оладиган бу йилги соф даромадимиз 45 миллион сўмдан ошади.

Келдибой аканинг эътироф этишича, жорий йилда «Техас-Баҳор» фермер хўжалиги «Нева-Эффект» ғалла ўриш комбайни харид қилиш учун «Ўзсаноатқурилишбанк» Сирдарё вилояти минтақавий филиалидан имтиёзли фоиз ставкасида 63 миллион сўмлик кредит олган. Бундан ташқари, ОВХ агрегати ҳам ушбу банк сармояси ҳисобидан сотиб олинди. Ҳозир фермер хўжалиги тасарруфида «МХ-140» ер ҳайдов трактори, 2 та «ТТЗ-80-10» транспорт трактори, 2 та «ЭМТЗ-80» чопиқ тракторлари бор. Ушбу техника воситалари фермер хўжалиги деҳқонларига қанот бўлмоқда.

Йиғим-терим даврида «Техас-Баҳор» фермер хўжалиги теримчи-ҳашарчиларга терилган пахта учун иш ҳақларини кунма-кун узлуксиз тўлаб борди. Бунда айниқса, банк ходимларининг ҳиссасини, кўрсатган ёрдамларини алоҳида эътироф этиш лозим. Бугун «Техас-Баҳор» ва «Баҳор» фермер хўжаликлари даласида ғалла майсалари кўм-кўк бўлиб кўкка бўй чўзиб қолди. Пахтадан бўшаган экин майдонлари шудгорланиб, яхоб учун пол олиниб, келгуси йил ҳосилига замин яратилаяпти.

Бир сўз билан айтганда, «Ўзсаноатқурилишбанк»нинг минтақавий филиали сирдарёлик фермерларнинг яқин кўмакдошига айланиб бормоқда.

Норқул МАМИРОВ.

ҲАМКОРЛИК — НИЯТЛАР ИЖОБАТИ

Бугунги кунда мамлакатимиз ишлаб чиқариш тармоқларини ривожлантириш ва уларнинг иқтисодиётдаги кўламию миқёсини кенгайтиришда тижорат банкларининг роли тобора муҳим аҳамият касб этмоқда. Буни республика «Ғаллабанк»инининг Навоий вилояти минтақавий филиали фаолияти мисолида ҳам яққол кузатиш мумкин. Ушбу жамоа кейинги йилларда «Ғаллабанк» филиаллари ўртасида ўзининг мустаҳкам ўрнини топиб, молия бозорига дадил кириб бормоқда. Банк тизимини ислоҳ қилишни чуқурлаштириш ва уни янада эркинлаштиришга қаратилган Президент фармонлари ҳамда ҳукумат қарорлари талабларининг ижросини таъминлаш, хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш орқали мижозлар — аҳоли ва хўжалик юритувчи субъектларнинг ишончини қозониш, тизимда ўз нуфузини янада ошириш борасида амалга оширилаётган аниқ тадбирлар шундан далолат беради.

— Тажриба банк ва мижозлар ўртасида ҳамкорликни рисоладагидек йўлга қўйиш, бу ҳамкорликни ўзаро ишонч ва ҳурмат асосида тобора мустаҳкамлаб бориш туфайлигина барча ниятлар ва режалар ижобат бўлишини кўрсатмоқда, — деди мазкур филиал бошқарувчиси вазифасини бажарувчи Нодир Каримов биз билан суҳбатда. — Шу боис жамоамиз биринчи навбатда хизмат кўрсатадиган мижозларимиз сонини кўпайтиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Бугун ана шу саъй-ҳаракатларимиз натижасидан мамнунмиз: мижозларимиз сони 834 тага етди. Бу жорий йилнинг бошидаги кўрсаткичдан 52 та кўпдир.

— Одатда банк фаолиятига баҳо беришда асосий кўрсаткич сифатида мижозларга ажратилган кредитлар ва кредит қўйилмалари ҳисобга олинади. Мазкур йўналишдаги аҳвол, Сизнингча, қониқарлими?

— Албатта. Бундай дейишимга асос бор. Мисол учун, 2006 йилнинг ўтган ойлари давомида банкимиз томонидан жами 3 миллиард 395,1 миллион сўмлик кредитлар ажратилди. Аниқроқ қилиб айтадиган бўлсак, бу маблағнинг 503,2 миллион сўми саноатга, 681,4 миллион сўми қишлоқ хўжалигига, 227,5 миллион сўми савдо ва умумий овқатланиш тармоқларига, 999,2 миллион сўми транспорт ва алоқа соҳаларига, 832,5 миллион сўми қурилишга, 35,5 миллион сўми эса маиший хизматга йўналтирилди.

Энди бевосита кредит қўйилмаларига тўхталсак, шу йил 1 октябрь ҳолатига кўра, уларнинг 3 миллиард 928,4 миллион сўмлик қолдиғи мавжуд. Бундан, табиийки, тўлиқ равишда мақсадли фойдаланилди.

— Банк мижозларининг кўпчилигини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан боғлиқ корхоналар ва фермер хўжаликлари ташкил этади. Уларга қандай хизмат кўрсатилди?

— Аввало, Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 30 октябрдаги 476-сонли ва 2004 йил 24 декабрдаги 607-сонли қарорлари ҳамда Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтган 1508-сонли Низомга мувофиқ, жорий йилда банкимиз томонидан бошоқли дон етиштириш учун 119 та фермер хўжалигига 114,9 миллион сўмлик, пахта етиштириш харажатлари учун эса 130 та фермер хўжалигига 360,9 миллион сўмлик имтиёзли кредитлар берилган эди. Бугунги кунга келиб, ана шу кредитларнинг ҳаммаси тўла сўндирилди. Чунки банкимиз мижозлари бўлган фермер хўжаликлари ғалла ва пахта тайёрлаш бўйича шартнома режаларини бажариб, катта миқдорда даромад олишга эришдилар.

— Шу ўринда банк кредитларидан мақсадли фойдаланиб, юқори натижаларни қўлга киритган фермерларнинг номларини тилга олиб ўтолмайсизми?

— Бажонидил. Айтайлик, Кармана туманидаги «Юсупов Жумабобо» фермер хўжалиги раҳбари Бозор Юсупов банкдан жами 9,3 миллион сўмлик имтиёзли кредит олган эди. У 20 гектар майдондан 81,2 тонна ғалла ҳосили етиштирди, 18 гектар пахтазордан эса давлатга 20,3 миллион сўмлик саноат хомашёси сотди. Пировардида фермер хўжалиги бўйича 19,1 миллион сўм соф фойда қўлга киритилди.

Ёки бўлмаса, шу йил май ойида банкимиз томонидан Қизилтепа туманидаги «Жаҳонгир зиё» фермер хўжалиги раҳбари Жаҳонгир Рўзиевга 5 йил муддатга йиллик 16 фоиз билан 103 миллион сўм миқдорида кредит ажратилган эди. Бу фермер ана шу маблағга ғалла ўриш комбайни харид қилди. Мавсум мобайнида бошқа фермер хўжаликларига кўрсатилган хизматлардан тушган даромад ҳисобига эса жорий йил учун белгиланган 25 миллион сўм қарзни муддатидан аввал қайтаришга муваффақ бўлди.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

— Президентимизнинг 2006 йил 23 мартдаги «Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 308-сонли Қарори талаблари қай даражада бажарилмоқда?

— Биз бу муҳим ҳужжат биринчи галда кам таъминланган оилаларни моддий қўллаб-қувватлаш борасида янги имкониятлар яратишини ҳисобга олиб, қисқа муддат ичида улардан 92 тасига қорамоллар сотиб олиш учун 76 миллион 924 минг сўм ажратдик. Ушбу маблағнинг 15 миллион сўми Меҳнат бандлиги жамғармаси ҳисобидан, 5 миллион 160 минг сўми Имтиёзли кредитлаш махсус жамғармаси ҳисобидан, 56 миллион 764 минг сўми эса банкимизнинг ўз ресурслари ҳисобидан берилди.

— Аҳоли, корхона ва ташкилотларнинг бўш пул маблағларини банк омонатлари ва депозитларига жалб этиш бўйича қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Банкимизда аҳоли учун қулай ва манфаатли бўлган «Имконият», «Саломатлик», «Нафақа-мададкор», «Ишонч» ва «Люкс» сингари омонат турлари амалиётга жорий этилган. 2006 йил 1 октябрь ҳолатига кўра, омонатлар қолдиғи 588,9 миллион сўмни, юридик шахслар депозитлари 225 миллион сўмни ташкил қилди.

Банкка жалб этилган аҳолининг бўш пул маблағлари эса иқтисодиётнинг реал секторига, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳамда фермер хўжаликларини молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадларига йўналтирилмоқда. Айни чоғда улар омонатчиларга даромад келтириш баробарида банк ресурсларининг муттасил ошиб боришига ҳам хизмат қилаяпти.

— Пластик карточкалар воситасида ҳисоб-китоб тизимини янада ривожлантириш ва коммунал тўловларини қабул қилиш масалаларига қандай эътибор берилаяпти?

— Бу масалалар ҳам диққат марказимизда турибди. Хусусан, бугунги кунга қадар чакана савдо тармоқларида 23 та, умумий овқатланиш шохобчаларида 7 та терминал ўрнатилган. Шу билан бирга, 4280 дона пластик карточка муомалага чиқарилган бўлиб, улар орқали шартнома асосида 31 та хўжалик юритувчи субъектнинг ишчи-хизматчиларининг иш ҳақи тўловлари амалга оширилди.

Аҳолига қулайлик яратиш мақсадида эса маҳаллаларда махсус ташкил этилган мини банкларимизда коммунал тўловларни ҳар куни қабул қилиш йўлга қўйилган. Шу кунгача жами 539,5 миллион сўм маблағ тушум қилинди. Бу — белгиланган режалар ойма-ой бажарилмоқда, дегани.

Шуни алоҳида таъмидлаш керакки, эришилган барча ютуқларимиз банк ва мижозлар ўзаро ҳамкорлигининг мевасидир. Демак, биз бундан буён ишни шу тарзда ташкил этган ҳолда, аҳоли ва хўжалик юритувчи субъектларга замонавий банк хизматларини кўрсатиб, муваффақиятларимизни янада мустаҳкамлашга ҳаракат қилаверамиз.

«Халқ сўзи» мухбирлари* Икром ЎТБОСАРОВ, Қурбон ЭШМАТОВ *суҳбатлашди.

МОЛИЯ МУАССАСАЛАРИДА

Қашқадарёда йирик молиявий муассасалар билан бемалол рақобатлаша оладиган «Ўқтамбанк» хусусий очиқ акциядорлик-тижорат банки фаолият бошлаганига саккиз йил бўлди. Бу жамоа ташкил топган кундан бошлаб банк тизимини ислоҳ қилишга доир Президент Фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ҳамда Республика Марказий банки кўрсатмалари асосида аҳоли ва хўжалик юритувчи субъектларга намунали банк хизмати кўрсатиб келмоқда.

2006 йил 1 октябрь ҳолатига кўра, банк мижозларининг сони 1945 тага етди. Шундан 1100 дан ошиғи деҳқон ва фермер хўжаликларидир. Қарши ва Бешкент шаҳарлари, Касби, Косон ва Шаҳрисабз туманлари ҳамда қўшни Сурхондарё вилоятининг Денов туманида эса унинг мини банклари ишлаб турибди. Тез орада Тошкент шаҳрида ҳам ўз филиалини очишни режалаштирган.

«Ўқтамбанк»: МИЖОЗЛАРНИНГ ҚЎШ ҚАНОТИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 23 мартдаги «Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларни кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори ижросини таъминлаш мақсадида банк томонидан ҳозиргача 75 та кам таъминланган оилага чорва моллари харид қилиш учун 64,8 млн. сўм имтиёзли микрокредитлар ажратилган бўлса, 2006 йил 1 октябрь ҳолатига кўра, аҳолининг банкдаги омонатлари қолдиғи 311,0 млн. сўмга етиб, йил бошидаги кўрсаткичга нисбатан эса 32 млн.сўмга кўпайди.

Бундан ташқари, «Ўқтамбанк» ўзи билан ҳамкорликда иш юритаётган фермерларга жорий йилда Молия вазирлиги ҳузуридаги жамғарма маблағи ҳисобидан ғалла ҳосили учун 511,7 млн. сўмлик, пахта ҳосили учун 2703,2 млн. сўмлик имтиёзли кредитлар берди. Натижада улар ғалла ва пахта тайёрлаш бўйича шартнома режаларини ошириб бажаришга эришдилар

Шу билан бирга, банк Президентимизнинг 2005 йил 15 апрелдаги «Нақд пул муомаласини такомиллаштириш ва банкдан ташқари айланмасини қисқартиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида», 2005 йил 5 августдаги «Банклардаги депозит ҳисобварақлардан нақд пул тўловларини узлуксиз таъминлаш кафолатлари тўғрисида», Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 28 сентябрдаги «Пластик карточкалар асосида ҳисоб-китоб қилиш тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорлари ижросини таъминлаш борасида ҳам сезиларли ишларни амалга оширмоқда.

«Ўқтамбанк» 2003 йилнинг апрель ойида республика Марказий банкининг чет эл валютасида операция ўтказиш бўйича махсус лицензиясини олган эди. Шундан кейин банкда ташқи иқтисодий фаолият билан шуғулланувчи мижозларга экспорт-импорт шартномаларини рўйхатга олиш ва миллий валютадаги маблағларини конвертация қилиш хизматлари йўлга қўйилди. Бугунги кунда эса бу ерда 3 та халқаро пул

ўтказиш шохобчаси фаолият кўрсатмоқда. Мижозлар, айниқса, «Western Union», «Contact», «Vip Money Transfer» хизматларидан мамнун.

Аҳоли ва тадбиркорларнинг бўш пул маблағларини омонатнинг янги турларига жалб этиш, коммунал тўловларни қабул қилиш мақсадида эса Қарши шаҳри ва унинг аҳоли зич жойлашган мавзеларида жамғарма кассалари очилган. Шунингдек, фуқаролар Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган автомобиллар ва бошқа кундалик эҳтиёж учун зарур бўлган халқ истеъмоли молларини сотиб олиш учун банкнинг истеъмол кредитларидан ҳам фойдаланмоқдалар.

Эътиборлиси, «Ўқтамбанк» мамлакатимиз миқёсида ўтказилаётган турли танловларда фаол қатнашиб келмоқда. Хусусан, «Ташаббус-2006» кўрик-танловининг республика босқичида «Ўқтамбанк» «Энг яхши молиявий муассаса» йўналиши бўйича биринчи ўринга сазовор бўлган бўлса, республика Банклар ассоциацияси қошидаги банклар рейтингини аниқлаш бўйича «Ахборот-рейтинг» компанияси хулосасига кўра эса, хусусий банклар ичида иккинчи ўринга лойиқ, деб топилди.

Капитал ҳажми кўпаймоқда

Ўзбекистон Давлат мулки қўмитасининг Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази хусусий акциядорлик-тижорат банки — «Ўқтамбанк»нинг умумий номинал қиймати 1,2 млрд. сўмлик акциялари еттинчи эмиссиясини рўйхатга олди.

Қўшимча эмиссия номинали бир минг сўм бўлган 1,2 млн. дона оддий акцияни муомалага чиқариш билан таъминланади. Уларни жойлаштириш эса банкнинг устав сармоясини 59,9 фоиз кўпайтириб, 3,202 млрд. сўмга етказиш имконини беради.

Ҳозирги вақтда банкнинг устав сармояси 2,002 млн. дона оддий акцияни жойлаштириш ҳисобига 2,002 млрд. сўм миқдорида шакллантирилган. 2005 йил якунлари бўйича ушбу акцияларга номиналнинг йиллик 14 фоизи ҳисобидан дивидендлар ҳисобланди. 2004 йилда бу кўрсаткич 12 фоизни ташкил этган эди.

Устав сармоясининг 8,5 фоизига эга бўлган «Ishonch» банклараро суғурта компанияси, 7,4 фоизига эга бўлган «Moliya binokor xizmat» шўъба корхонаси, 7,4 фоизига эга бўлган «Бинокор» шўъба корхонаси, шунингдек, банк акцияларининг жами 28 фоизига эга бўлган икки нафар жисмоний шахс банкнинг энг йирик акциядорларидир.

2006 йил биринчи ярмида «Ўқтамбанк» активлари 2,02 баравар ўсиб, 7,18 млрд. сўмни, шу жумладан, кредит портфели 68,4 фоиз ўсиб, 4,15 млрд. сўмни ташкил қилди, мажбуриятлари 2,9 баравар кўпайиб, 1,71 млрд. сўмга, сармояси 16,4 фоиз ортиб, 2,15 млрд. сўмга етди.

Фермерлар эътирофи

1999 йилда Қарши туманидаги «Нукрабод» фермер хўжалигининг 45 гектар ери бор эди. Ҳозирга келиб, унинг экин майдони 104 гектарга етди. Унинг 35 гектарида пахта, 30 гектарида ғалла етиштирилади. Бу йил ғалла тайёрлаш режаси 150 фоиз, давлатга пахта сотиш бўйича шартнома режаси 190 фоиз бажарилди. Кутилаётган фойда ҳам чакки эмас.

Ҳозирги кунда фермер хўжалигининг 3 та ҳайдов, 3 та чопиқ трактори, «КамАЗ» ва «Газ-53» русумли машиналари, ғалла ўриш комбайни мавжуд. Чорвачилик фермасида эса 60 дан ортиқ қорамол парваришланаяпти.

— 1999 йилда ишни йўлга қўйиш учун «Ўқтамбанк»дан 45 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредит олгандим, — дейди «Нукрабод» фермер хўжалиги раҳбари Рустам Жўраев. — 2002 йилга келиб, ундан тўлиқ қутилдим. Шундан кейин банк менга яна 25 миллион сўм кредит берди. Бу маблағга чорвачилик хўжалигини ташкил этдим. Чунки чорвасиз фермер — фермер эмас. Гап шундаки, қорамолларнинг гўшти ва сути ишчиларимизнинг дастурхонини тўкис қилса, уларнинг гўнги —ернинг дармондориси. Ҳар йили ғалла ва пахтадан мўл ҳосил етиштиришимизнинг боиси шундан.

Мақтанаяпти, деманг-у, олган фойдамиздан имкон даражасида ҳомийлик ёрдами ҳам кўрсатиб келаяпмиз. Масалан, туман марказий шифохонаси, маҳалла йўллари, қишлоғимиздаги 8-мактаб биноларида таъмирлаш ишларини амалга оширдик. Бу йилги фойдадан эса яна битта ҳайдов трактори сотиб олмоқчимиз, мевани қайта ишлайдиган корхона қурмоқчимиз.

Миришкор туманидаги «Хўжан» фермер хўжалиги ҳам «Ўқтамбанк» кредити ёрдамида қаддини тиклаб олган жамоалардан ҳисобланади. Ушбу хўжалик чўл зонасида жойлашган бўлишига қарамай, жорий йилда ғалладан 50, пахтадан 25 центнердан ҳосил хирмони уйди. Яқинда эса банк бу фермер хўжалигига ишонч билдириб, яна катта миқдорда кредит ажратди. Фермер ушбу маблағ ҳисобига «ВТ-150» русумли занжирли трактор сотиб олди.

Бўлажак чемпионлар — оталиқда

«Ўқтамбанк» жамоаси соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, болалар спортини ривожлантириш масалаларини ҳал этишга ҳам ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Банк кенгаши раиси Отабек Турсунов — вилоят кураш федерацияси ижрочи директори ва Қарши шаҳридаги «Чемпион» спорт клуби президенти. Унинг саъй-ҳаракатлари туфайли Қарши туманидаги Ҳилол қишлоғида болалар спорт мажмуаси бунёд этилмоқда. Бу иншоот қурилиши якунлангач, унда спортнинг ўнлаб турлари билан шуғулланиш учун имкониятлар яратилади.

Иқтидорли ёш спортчилар учун эса банк ҳомийлигида Яккабоғ туманининг энг хушманзара ва сўлим гўшаси — Татар қишлоғида ёзги соғломлаштириш масканини қуриш ҳам мўлжалланмоқда.

— Қашқадарё — полвонлар юрти,— дейди Отабек Турсунов. — Жорий йилда Қаршида ўтган «Умид ниҳоллари -2006» мусобақаларида вилоятимиз полвонлари фахрли биринчи ўринни қўлга киритиб, буни яна бир карра исботладилар. Ишончимиз комилки, улар келгусида халқаро турнирлар, жаҳон чемпионатларининг совриндорлари бўладилар. Шу боис вилоятимизда кураш бўйича турли турнирлар уюштираяпмиз. Йил охирида эса банкимизни очишда бош-қош бўлган Ўқтам Турсунов (марҳум) хотирасига бағишланган халқаро кураш турнирини ўтказишни мўлжаллаб турибмиз.

Ҳомийлар ва шифокорлар йили муносабати билан, шунингдек, банк томонидан Болалар спортини ривожлантириш жамғармасига 3,0 млн.сўмлик, «Насаф» клубини қўллаб-қувватлашга 1,0 млн. сўмлик, «Нуроний» жамғармасига 0,2 млн. сўмлик ҳомийлик ёрдами кўрсатилди.

Истиқбол режалари

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Банк тизимини янада ислоҳ қилиш ва эркинлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорига асосан, «Ўқтамбанк» бир қатор устувор вазифаларни бажаришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Жумладан, маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органлари, хўжалик юритувчи субъектлар билан биргаликда иш ҳақи, коммунал ва бошқа хизматларга тўловлар учун пластик карточкалар кенг жорий этилади, аҳолига хизмат кўрсатувчи мини банклар, жамғарма кассалари ва банкоматлар тармоғи кенгайтирилади.

Фақат шугина эмас. Ходимлар малакаси муттасил ошириб бориладди, шу мақсадда улар мамлакатимиздаги ва хорижий давлатлардаги энг нуфузли ўқув марказлари ва банкларга тажриба алмашишга юборилади. Кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари қўллаб-қувватланади, уларга ҳар томонлама қулай ва жаҳон талабларига жавоб берадиган банк хизматлари кўрсатилади. Маҳаллий хомашёни қайта ишлаш ва экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқаришга йўналтирилган инвестицион лойиҳаларни миллий ва хорижий кредит линиялари маблағлари ҳисобидан молиялаштириш ишлари янада фаоллаштирилади.

Бугунги кунда банк жамоаси ана шу эзгу ниятда астойдил ҳаракат қилмоқда.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Йиллар ва йўллар

Сурхон воҳасига бу галги сафаримиз — қалдирғочларнинг иссиқ ўлкаларга учиб кетиш тадоригини кўраётган пайти билан қизғин тўйлар мавсумига ва яна пахта терими авж олаётган кунларга тўғри келди.

Воҳа иқлимида кундуз кунлари ёз тафти ҳали сақланиб қолгандек туюлса-да, жилға ва ирмоқлар сунбуладан ўтиб, майин бир тиниқликка юз тутган, кечалар шинни мисол аста қуюқлашиб, қирлар, тоғ-адирлардан салқин шабадалар эса бошлаган паллалар. Ҳазрат бобомиз таъбири билан айтганда, "хазон сипоҳи" — куз лашкари дашту далалар, боғ-роғларни астойдил ишғол қилишга тап-тайёр, қалдирғочлар шу беозор босқинга қолмайин кўчиб кетишлари керак, бироқ уларнинг бу диёрдан, бу осмонлару айвонлардан ҳаргиз кетгилари йўқдай, йўллар узра, ҳовлилару томлар устида, илиқ ҳаволарда озод-озод, вижир-вижир қувнашиб, қувлашиб юришибди.

ЗАМИНГА ЭГИЛГАН ЭЛ

Сирожиддин САЙЙИД,
Ўзбекистон халқ шоири

Сурхон замини ёзни осонликча қўйворадиган тупроқ эмас. У саратондан бор иссиғини, ёз қуёшидан бор ҳароратини олмагунча, яна дашту пайкалларнинг бағрини, қир-адирларнинг қўйини, қўнжини захираси билан офтоб оташига тўйғизмагунча қўймайди. Бу сахий, саховатли тупроқ фалак буржлари остида шу тарзда жойлашган.

Фалак соатлари билан Замин соатлари баъзида бир-бирига тўғри келмаса-да, бу тупроқда деҳқонларнинг ер билан тиллашадиган ўз вақти-соатлари бор.

Шу ўринда сафаримиз аввалида Деҳқонобод қирларидан бошланган, Сурхон тупроғига кираверишда — Бойсун тоғлари бағрида давом этаётган, кишини ҳайратлантирадиган, ҳаяжонга соладиган манзараларга тўхталиб ўтмасак бўлмас. Қашқадарё билан Сурхондарё ўртасидаги булутларга ёндош баланд Чак-чак довони Ер устида довон бўлиб яралгандан буён бундоқ маҳобатли манзарани, бунча техникаю бунчалар ишчи одамни кўрмаган бўлса керак. Бизнинг бу йўллардан ўтаётган пайтимиз — "Тошгузар — Бойсун — Қумқўрғон" темир йўли қурилишининг шу тоғлар, қир-адирлар қисмидаги авж палласига тўғри келган экан.

Деҳқонобод адирлари аро қўш кокилдай таралиб, буралиб келган темир йўл аллақачон Сурхон томонга ўтадиган автомобиль йўлини кесиб ўтган, бу ерда икки томондан йўл белгилари билан бирга кўтариб тушириладиган ола-була тўсиқ (шлагбаум)лар ўрнатилган, чуқур даралар тубидан пояма-поя қад ростлаётган, бўлажак кўприкларга мўлжалланган мустаҳкам пойдеворларнинг салобати ростакамига кишини лол қолдиради.

Бобо бир замонлар Навоий ҳам Ҳиротдан Самарқандга келаётиб, бу довонларда бир зум тўхтаб, чексиз ўйлар сурганча, тоғлар қазиган Фарҳод тешасини хаёлдан ўтказган бўлсалар не ажаб.

Темур бобонинг назарлари тушган тоғу тошлар.

Истиқлол йўллари. Даври замонамиз кўприклари. Элимизни мақсадга элтадиган йўллар, юртимизни ниятларга етказадиган кўприклар.

Бир зумгина чайқалиб қолди
Ота макон —
қирларим, чўллар.
Осмонларни ёнига олди
Темир йўллар,
бу темир йўллар.
Ким қад тиклаб
оламга боқди
Бағри тўла орзулар, гуллар.
Мақсадларга чечаклар тақди
Темир йўллар,
бу темир йўллар.

* * *

Далалар. Далалар. Заъфар, заъфарон, оқликка, жозибага чулғанган далалар. Термиздан Сариосиёга етгунча, кета-кетгунча далалар, далалар. Қизириқ, Музрабод, Жарқўрғон, Шўрчи, Қумқўрғон, Денов пахтазорлари. Пайкаллар. Полизлар. Устозимиз айтганларидай **"Ҳар ёнда тўкинлик — куздан нишона, ҳар ёнда гўзаллик ёймиш дафтарин"**. Ва бу гўзалликнинг яратгувчиси аввало тепада Худо бўлса, пастда — Заминда заҳматкаш деҳқон — Одам Ато замонидан буён ерга таъзимда, эъзозда бўлиб келаётган меҳнаткаш эл, тиниб-тинчимас шу одамлардир. Деҳқоннинг эъзози, тавозе-таъзимида қадимий ҳикмат ниҳон. Йил давомида у ерга эгилиб, эҳтиромини бажо келтириб меҳнат қилади, тер тўкади, йил охирида эса ер деҳқоннинг қаддини ростлайди, баланд хирмонлар, донга тўла омборлар қадар қоматини тиклайди, кўкрагини кўтаради.

* * *

Воҳа деҳқонлари билан учрашув-мулоқотларимиз эртасига — Сариосиё туманидан, туманнинг Тожикистон билан чегарадош ҳудудида жойлашган «Сўфиён» ширкат хўжалиги далаларидан бошланди. Биз келган кун хўжалик пахта тайёрлаш бўйича шартномавий режани бажарган экан. Апрель ойидаёқ рўй берган табиий офат — 300 гектарга яқин ғўза майдонини дўл уриб кетиши — сермулоҳаза, ғайратчан раҳбар, тумандаги энг ёш раис Бахтиёр Раҳмоновни аввалига анча довдиратиб қўйди. Ўз ишига ишонч, ниятнинг холислиги, энг муҳими — ширкат аъзоларининг фидокорона меҳнати туфайли, ҳаммаси ўнгланиб кетди, яхши, баракали ҳосил етиштирилди. 1900 тоннадан зиёд пахта сифатли навларда топширилиб, туман миқёсида биринчилардан бўлиб сўфиёнликларнинг юзи ёруғ бўлди.

Пудратчи Холбобо Аллаевнинг сувлар сепилган, икки ёнда райҳонлар ўсиб, бўйлар таратиб ётган шинам дала шийпони пешин чоғи, кун иссиғида ниҳоятда баҳаво, салқин гўшага айланган. Катта ариқдан сув оқяпти, тераклар, толлар бу беминнат баҳрамандликдан миннатдор бўлган янглиғ ён-атрофга хуш ҳаво, соя-салқин иқлим бериб турибдилар. Ҳамма далада, яна ўша сингиллар — эгатларга эгилган, пайкалларга сочилган шамлар — ойбарчинлар, ойсулувлар, ойчечаклар. Учрашувимиз дала шийпонида мўлжалланган бўлса-да, биз уни бевосита пахтазорда, эгатлар орасида ўтказдик. Теримчи қизлар билан суҳбатимиз росмана шеърият кечасига айланиб кетди. Шеърлар ўқилди, савол-жавоблар бўлди. Дунё-дунё орзулар, ниятлар ҳақида гапирилди. Сингиллардан бири, исми ҳам Ойсулувми, Кунсулувми — шўх-шаддод экан, бундоқ ҳазил-қофия қилди:

— Бизларни шамга ўхшатибсиз, шундай бўлса бу пахтазорлар ёниб кетмайдими, шоир ака?!

Теримчи қизларнинг янгроқ хандон кулгуси бир тўп оқ кабутардай бирданига ҳавога кўтарилгандек бўлади. Ҳазилни қабул қилдик.

Бу опа-сингилларга қараб, уларни кузатиб, чанг-ғубор қўнган юз, қиёфа, кўзларига боқиб, беихтиёр Мустақиллик майдонимиздаги Она ва бола сиймоси кўз ўнгимизга келади. Нақадар ўхшаш ва уйқаш чеҳралар. Буларнинг ҳам айримларининг рўзғори, фарзандлари бор, баъзилари эрта-индин узатиладиган бўлиб бўй етиб турибди. Бир оила, бир ҳаётни, бутун бир тирикликни ёруғ, мунаввар эта оладиган, ҳар бири ўз қадди-бастига муносиб бахту саодатга, меҳру муҳаббатга лойиқ, шунга ҳақли ойқизлар, ойсингилларга шу тилакларни тилаб, улар билан хайрлашдик.

Хўжалик ҳаётидаги яна бир муҳим янгиликни айтиб ўтмаса бўлмас. Бу ҳудудда жойлашган 30-умумий ўрта таълим мактабининг асосий иморати тўла таъмирдан чиқарилиб, унинг ёнида янги икки қаватли ўқув биноси, янги спорт зали барпо этилибди. Катта йўл бўйида жойлашган мактаб биноси, унинг озода-саришта ҳовлиси, кенг-мўл синфхоналар кўрган кишининг ҳавасини келтиради. "Сариосиёсаноатқурилиш" компанияси, унинг ғайратчан раиси Фахриддин Низомиддинов бошлиқ қурувчи-таъмирчилар жамоаси бир мавсумда туман бўйича ўнга яқин шундай мактабларни ёш авлод ихтиёрига топширди. Бу ишлардан энг аввало, албатта, эл мамнун, одамларнинг димоғи чоғ.

Хўжаликнинг элликка яқин кексалари, илғор ишчилари учун махсус автобус олиниб, Самарқанд, Бухоро, Хоразм бўйлаб сайру сайёҳат ташкил қилиниши янада ажойиб воқеа бўлди.

— Эҳ-ҳе, — дейди саёҳатдан хурсанд бўлиб келган Саид бобо Алматов, — томоша зўр бўлди. Мамлакатни қаранг, юртни, йўллар, кўприкларни қаранг, туганмас экан, боши-адоғи йўқ экан. Бухоро дейсизми, Хоразм дейсизми ҳаммаёқ обод бўп кетибди-ей! Юртнинг эгалари қандини урсин, хорлик-зорлик кўрмасин. Тоза маза қилиб келдиг-ей!

... Кейин кечки пайт йўлда қайтаётиб бир манзилу маъвода катта тўйнинг устидан чиқиб қолдик. Ўғил тўйи экан. Кўп одам йиғилган. Даладан бўшаган эл-улус, қиз-жувонлар ҳам тўйга қараб ошиқиб келяпти. Тўйхонадаги овоз кучайтиргич карнайлардан халқ бахшиси Шоберди бахшининг дўмбирани чангитиб чертаётганию халқона термалари атроф-жавонибга тўёна кайфият бахш этиб янграб, таралиб ётибди:

Ўтар дунё, биз меҳмон,
Ҳар гиёҳдан тердик дон.
Биринг тансан, биринг жон,
Баринг бўлгин қадрдон.
Ўтар дунё, биз меҳмон,
Ҳар гиёҳдан тердик дон.
Элинг омон бўлганда,
Юртинг ҳам бўлар қўрғон.

* * *

Кейинги куни қўшалоқ хушхабар тарқалди. Денов туманидаги қаҳрамон раислар Иброҳим Файзуллаев раҳбарлигидаги Собир Раҳимов номли уруғчилик хўжалиги, Аҳмад Нарзуллаев бошлиқ "Лочин" фермер хўжалиги деҳқонлари пахта топшириш бўйича шартномавий режани бажаришибди.

Мазкур хўжаликларда пахтанинг бу йил эрта пишганлиги ишнинг пишиқ-пухта ташкил этилганидан далолат беради. Жами 460 гектардан зиёд майдонга уруғ қадаган деҳқонларга табиат ҳам мадад берди, қуёш бошларини силаб-сийпалаб турди, очиқ, ҳаволи кунларда ҳосилнинг асосий қисми териб, йиғиб олинди. Биз борган кун 950 ва 580 тоннадан кўпроқ пахта хирмонларга етказиб берилган экан. Собир Раҳимов номидаги хўжалик деҳқонлари етиштирган ҳосилнинг 503 тоннаси уруғлик учун сотилди. Ушбу хўжалик тармоғи бўйича ўша кунга қадар 370 миллион сўм даромад қилинибди.

Албатта, бу рақам ва кўрсаткичлар ўз-ўзидан пайдо бўлгани йўқ. Ҳаммасининг замирида меҳнат, оддий заҳматкаш элнинг, тупроқни суйгувчи, ерга эгилгувчи камтарин, хокисор инсонларнинг меҳнати, меҳр-муҳаббати ётибди. Инсон омилига эътибор — бу хўжаликлар ҳаётининг асосий масаласидир. Доимий рағбат ва хайрихоҳлик шунинг учун ҳам катта самаралар бермоқда. Терим пайти, қисқа муддатда икки хўжалик пахтакорларига 70 миллион сўмдан зиёд иш ҳақи тарқатилди.

— Фарзандлар туғиляпти, ўсаяпти, вояга етаяпти. Уларни ўқитиш керак, тарбиялаш керак, — дейди савлатидан ғайрат ва донишмандлик ёғилиб турган "герой бобо" Иброҳим ака. — Юртнинг эгалари, эртанги куни шу ёшлар бўлади. Бу ҳам меҳнат. Ўқиш, одам бўлиш катта заҳматларни талаб этади. Ердаги чумолига қаранг, шу ҳам ишлайди, меҳнат қилади, эрталабдан кечгача ғимир-ғимир тинмайди. Шу чумоличалик бўлолмаймизми?!

Кейин раис бобо бизни узатилаётган неварасининг тўйига олиб борди. Кенг, соя-салқин хурмозор ораларига шинам жойлар қилинган. Қуёшнинг зарҳал нурларида пиша бошлаган хурмолар олтиндай товланади. Хушқомат келинчакнинг, кайвони-эпчил янгаларнинг зар, ялтир-юлтир либослари минг бир шуълада жилоланади. ***"Дарёга тош отмангларо, оқиб кетар, ёр-ёр, Олисга қиз бермангларо, олиб кетар, ёр-ёр"*** деган дилларни орзиқтиргувчи қўшиқ, ўзбекнинг "Ёр-ёр"и янграйди. Келинчак удумга мувофиқ меҳмонларга бир-бир эгилиб салом бериб, кейин ота уйдан кетиш олдидан отасининг оёқларига бош қўяди, отасининг кўзларида ёш ғилтилайди.

* * *

Биз Узун туманида, Боботоғ этакларидаги Намуна қишлоғида назмга, шеър айтишга ихлосманд кекса чўпон ҳам боғбон Маҳкам бобо Рўзиев хонадонида, гангир-гунгир гурунг қилиб ўтирганимизда вилоятнинг икки тумани деҳқонлари давлатга пахта сотиш шартномавий режаларини олдинма-кетин бажарганликлари ҳақидаги хушхабарни эшитдик.

Маҳкам бобо — катта хонадоннинг эгаси, бир дунё фарзанд, невараю чевараларнинг бобоси, ёши саксонга қараб бораётган бўлса-да, тетик-бардам, кекса Боботоғнинг тошу харсанглари, ҳар бир гиёҳию сўқмоғини ёддан билгувчи, олтмиш ёшгача умри шу тоғу тошларда чўпонликда кечган, кейин боғбонлик қилган, ҳаётнинг, тирикликнинг барча паст-баландию аччиқ-чучугини обдон тотиган, умр кўрган, тажрибали, донишманд бир киши.

— Ҳаммасига шукур, — дейди Маҳкам бобо. — Мана бу давру замонларга шукур. Фақат бир нарсадан хижолат бўламан-да, ўлай. Невараларим ҳам устимдан кулади-да. Шу... шеър ёзмасам туролмайман-да. Ўғилларим неча бор айтди, ота, сизга нима зарур деб. Йиртиб ҳам ташладим, куйдириб ҳам ташладим, бўмади, қўл барибир қаламга бораверади. Раис ўн йиллар олдин шу боғни бердию, мен ҳам шу дардга чалиндим. Дарахтлар бир нарса ёзгин, айтгин дегандай бўлаверади.

Биз шу аснода соҳибқирон Амир Темур бобомиз қурган салтанатнинг қулоғига азон айтган Шаҳрисабзни эсладик, қадим чинорлар пойида зангламас лавҳга битиб қўйилган Юртбошимизнинг ибратомуз сўзлари ёдга келди:

"Муқаддас жойлардагина аждодлар эккан дарахтлар ўсади ва муқаддас куч уларни асрлар оша асрайди".

* * *

Қўл телефонларимиз ўчиб қолгани сабабли, йўл-йўлакай Тошкентга сим қоқиш учун туман марказидаги телефонхонага кирдик. Бўйчан, барваста, енгида **"Ўзбекистон қуролли кучлари"** деб ёзилган ҳарбий кийими хушбичим қадду қоматига ғоят ярашган аскар йигит телефонда онаси билан шекилли, бақириб гаплашяпти:

— Самарқандлар тинчми? Отам яхшимилар? Пахталари қандай? Иморат битяптими? Мендан хавотир олманглар, хизматларим яхши кетяпти. Насиб бўлса икки ойдан кейин бораман. Ҳаммага салом айтинг.

Бу ўткинчи, шунчаки қулоққа чалинган гап-сўз кишига таъсир қилди. Бу диёрнинг аскар ўғлонлари ҳам Ватанни, тинчлик-осойишталикни қўриқлаш билан бирга даласию, отасининг пахтасини ўйлайди. Танглайи буғдой бошоқлари, ғўза барглари билан кўтарилган фарзандлар. Ер ва эл фарзандлари.

* * *

Оқшом пайти "Термиз оқшоми" газетасининг янги сони билан танишаётиб, бир қизиқ суҳбатга кўзимиз тушди. Сурхондарёнинг фахрий фуқароси, Ўзбекистон тупроғига қадам босганига қирқ йилдан ошган, мустақил давлатимизнинг "Дўстлик" ордени билан тақдирланган япониялик қадимшунос олим жаноб Като Кюдзо билан савол-жавоблар босилган экан.

Като бобонинг япон-ўзбек халқлари ўртасидаги дўстлик ришталарини мустаҳкамлашдаги, ўзбек ва япон маданиятини яқинлаштириш йўлида қўшган улкан ҳиссаларини қўя турайлик, бобонинг яқин ўн йиллардан буён Сурхон тупроғида, қадим Бактрия қумтепалари аро фидойилик билан олиб бораётган илмий-амалий изланишларининг ўзи неча бир авлод ўрганса арзирли ибрат мактабидир.

Като бобо ҳам нон-тузини тотган, биродар, оға-ини бўлган шу эл янглиғ беназир, беминнат шу тупроққа эгилгани эгилган, унинг гард-ғуборини кўзларига суртиб, эъзозлаб, қадимият сир-асрорини, асрий тилсимларини очиб, оламга маълум қилиб келмоқда.

— Яқинда 84 ёшга тўлдим. Турмуш ўртоғим Садака Като эса 80 баҳорни қаршилади. Умримизнинг асосий қисмини яшаб бўлдик. Тўққиз йилдан буён Қоратепада илмий-тадқиқот ишларини олиб боряпмиз. Ҳали белим букилгани йўқ. Мабодо Қоратепа қазилмаларида ишлаётган пайтимда тўсатдан жон бериб қолсам ҳам, энди ачинмайман. Негаки, Сурхон диёри менинг иккинчи Ватаним, унинг фахрий фуқаросиман. Авваллари ўзбеклар мени ёш деб эътибор бермасдилар. Энди эса "Като бобо" деб ҳурмат-иззат қилишади. Мен Ўзбекистонда бахтимни топдим. Мен учун бундан ҳам яхши сўз, бундан-да ортиқ бахт борми?

* * *

Элнинг кайфияти. Юртнинг таровати.

Сафаримиз давомида биз ҳар тоифа, ҳар хил касбу кордаги кексаю ёш одамлар, элдошларимиз билан учрашдик, суҳбатлашдик. Ва ҳамжиҳатлик билан, ўз ишига ихлос қўйиб, ҳаёти ва эртанги куни, фарзандларнинг келажагига сидқидилдан ишониб меҳнат қилаётган, тирикликнинг синовлари, кам-кўстларию ташвишларини енгиб, инсоний орзу-мақсадлар сари дадил интилаётган қатъиятли юртдошларимиз кўпчилигидан яна бир карра ғурурландик, уларнинг заҳматларига тасаннолар айтдик. Абдуваҳоб ҳофиз элнинг катта тўйида куйлаганидек:

Бирлашмаган эл доим
хор бўлар, талош бўлар,
Бундай элнинг бағри доғ,
кўзларида ёш бўлар,
Бўлар элнинг фарзанди
ўн бешида бош бўлар,
Эл дардини англаган
ўғлонларга тасанно,
Юрт тинчлигин ўйлаган
султонларга тасанно.

Юз йилда бир дунёга
келар сиздек улуғ зот,
Адолат бўлган мулкда
кўнгиллар ҳам бўлар шод.
Мардлар йўлбошчи бўлса,
Ватан ҳам бўлар обод,
Эл дардини англаган
ўғлонларга тасанно,
Юрт тинчлигин ўйлаган
султонларга тасанно.

* * *

Сафаримиз қариб, деҳқонлар билан хайрлашар пайти мухбирлардан бири деновлик фермер синглимиз Гулбаҳор Муродовага мулозамат қилди:

— Тошкентларга ҳам боринглар-да, ҳозир Тошкент жуда ҳам гўзал шаҳар бўлган, бир айланиб, томоша қилиб келасизлар.

— Э-э, ака, вақт қайда, — дейди фермер сингил, — буёғи шудгор, буғдойимизни экишимиз керак ҳали, қизимизнинг тўйи ҳам турибди...

Куз шамоллари ястаниб, ёйилиб эсадиган паллаларга ҳам етиб келдик. Энди кеча ва саҳарларнинг янада салқинлашгани билинади. Биз шунча вақт юриб, қалдирғочларнинг кетиб қолганини сезмабмиз ҳам. Айвонимизда уларнинг вижир-вижир, қийчув ҳаётию кўклам ва ёздан ёдгор-нишона бўлиб майда гувалак инчалари қолган.

— Келаси йил яна келишади, — дейдилар онам.

Йўлга чиқар чоғимиз момолари — бувижонлари билан хайрлашар экан, кичкина қизимиз ҳам худди ярқ этган шеърий сатрга ўхшаш кутилмаган бир гапни айтди:

— Хайр. Биз ҳали баҳорда келамиз яна...

2006 йил, сентябрь.

ДСҚ Матбуот хизмати хабар қилади

Кирим ҳужжатисиз

Ольга Райимқулова эсини таниганидан бери савдода ишласа-да, оддий қоидаларни билмайди. Ёки билса ҳам, уларга амал қилмайди. Бу одати оқибат ўзига панд берди.

Самарқанд шаҳар солиқ хизмати ходимлари «Хазина-нур» масъулияти чекланган жамиятига қарашли ошхонада қисқа муддатли текшириш ўтказишган куни Ольга шу ерда савдо билан банд эди. Солиқчилар кузатиб туришганида, у 46 минг 100 сўм миқдоридаги савдо пулини назорат-касса машинаси (НКМ)нинг хотирасига киритмади.

Шундан сўнг солиқчилар савдога қўйилган маҳсулотларга эътибор қаратдилар. Маълум бўлишича, кирим ҳужжатларисиз 84 қути 147 минг сўмлик акциз маркасисиз тамаки маҳсулотлари, 12 шиша 35 минг сўмлик акциз маркасисиз, 43 шиша 135 минг 800 сўмлик акциз маркали арoқ, 19 шиша 36 минг сўмлик акциз маркали арoқ, 404 шиша 582 минг 400 сўмлик пиво ва бошқа яхна ичимликлар савдога қўйилган экан. Уларнинг барчаси ашёвий далил сифатида олиниб, қоидабузар О. Райимқуловага нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Қонунга хилоф тарзда

Андижон шаҳридаги «Умидбахш диёр» корхонасида ҳужжатли текшириш ўтказган солиқ хизмати ходимлари бу ердаги ҳуқуқбузарликларни санайвериб, саноқдан адашиб кетаёздилар.

Корхонанинг 95,6 миллион сўмлик дебиторлик, 214,8 минг сўмлик кредиторлик қарзлари неча йиллардан бери жойида қимирламай турган эди. Бунга иш ҳақидан 6,9 миллион сўмлик қарз ҳам қўшилибди.

Бошқа соҳаларда ҳам солиқ қонунчилиги қўпол равишда бузиб келинган экан. Жумладан, 20 миллион сўмлик товарлар олдиндан 15 фоиз тўловсиз жўнатилган, амалдаги қонун-қоидаларга хилоф тарзда бартер операциялари, 868,9 миллион сўмлик улгуржи савдо амалга оширилган, 843,2 минг сўмлик савдо пули назорат-касса машинасига кирим қилинмаган, жамғармаларга мажбурий тўловлар тўланмаган эди.

Солиқ хизмати ходимлари ўтказган текшириш ҳужжатлари шаҳар прокуратураси томонидан ўрганилиб, корхона раҳбари А. Акбаровга нисбатан жиноий иш очилди.

Кираверсин давлат...

Сохта тадбиркор Иброҳим Исоқовнинг бир оёғи Хитойда бўлса, иккинчиси Марғилоннинг «Қумтепа» бозорида эди. Қўлига нима илинса, олиб келиб пуллашга одатланганди.

Албатта, савдогарлик айб эмас. Лекин бу ишнинг ҳам ўз қонун-қоидалари бор. Уларга қатъий амал қилиш керак. Аммо Иброҳим фақат кираверсин давлат, деган сўзларни тумор қилиб, бўйнига осиб олган эди. Бож ва солиқдан сўз очсангиз, энсаси қотарди.

Марғилон шаҳар солиқ хизмати ходимлари ўтказган текширишларнинг бирида Иброҳим аёлларнинг 9 турдаги кийим-кечакларини мактаб сотаётганлиги аниқланди. Суриштирув пайтида чет элдан ортмоқлаб келинган 1 миллион 50 минг сўмлик кийим-кечакларгина эмас, сохта тадбиркорнинг ўзи ҳам ҳужжатсиз эканлиги маълум бўлди.

Амалдаги қонунчиликка мувофиқ, ҳужжатсиз товар-моддий бойликлар мусодара этилиб, И. Исоқовга 28200 сўм миқдорида маъмурий жарима солинди.

Спорт

БАЛЛИ, ҲАРБИЙ ҚИЗЛАР!

Жанубий Корея пойтахти Сеул шаҳрида таэквондо бўйича ҳарбий хизматчи хотин-қизлар ўртасида ўтказилган жаҳон чемпионатида ўз вазн тоифасида ҳамюртимиз Галина Хан олтин медаль ва жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлди.

Тажрибали таэквондочимиз Наталья Микрюкова кумуш медални қўлга киритган бўлса, Ирина Дергач тўртинчи, Ирина Кайдашова бешинчи поғонадан жой олди.

Дунёнинг ўттиз икки мамлакатидан беш юз нафардан зиёд спортчи қатнашган ушбу мусобақада Ўзбекистон терма жамоаси умумжамоа ҳисобида фахрли учинчи ўринни эгаллади.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ, ЎзА мухбири.

«Умид»дан умид катта

Тўрақўрғон маданият уйи қошида бир неча йилдан буён Абдулҳафиз Абдураҳимов бошчилигидаги «Умид» болалар қўғирчоқ театри фаолият кўрсатиб келмоқда. Улар вилоят қўғирчоқ театрлари кўрикларида қатнашиб, фахрли ўринларни олиб келишмоқда.

Ўзбек халқ эртаклари асосида қўйиладиган театр томошаларини болалар боғчалари тарбияланувчилари, мактаб ўқувчилари қизиқиш билан мириқиб томоша қилишмоқда.

СУРАТДА: Абдулҳафиз Абдураҳимов Гулнорахон Тошканова ва Камолиддин Раҳимовлар билан саҳнага чиқишга тайёргарлик кўришмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари таҳририяти жамоаси таҳририят ходими Михли Сафаровга опаси **Рўёб ая БЕРДИЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи
Ш. ЖАББОРОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1157. 21086 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Муҳамедали Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

t -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — У. Файзиева.
Навбатчи — С. Дониёрова.
Мусаҳҳиҳ — И. Сулаймонова.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.40 Топширилди — 23.40 1 2 3 4 5 6